

Syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät

Fiksu varmistaa lämmitys-
järjestelmän kunnon ajoissa

6

Lajittelu tavaksi muuallakin
kuin kotioiloissa

16

Kaikki remontit **on kotia päin**

Paikalliset ammattilaisemme hoitavat kodin kaikki
remontit sekä lvis-työt vankalla kokemuksella.

remontti **idea**

Pyydä arvio >

remonttiidea.fi
P. 020 741 5060

**LAADUKKAAT KATTOREMONTIT
JA SADEVESIJÄRJESTELMÄT**

☎ 010 371 9230 | info@lumorakennus.fi

Lämmitys ja putkistot kuntoon

- ✓ Ilmalämpöpumput
- ✓ Ilma-vesilämpöpumput
- ✓ Maalämpöpumput
- ✓ Poistoilmalämpöpumput

→ **Myynti, asennus ja huolto**

- ✓ Putkistojen kuntotutkimukset
- ✓ Käyttövesiputkien saneeraukset
- ✓ Huollot ja korjaukset

Kumppanisi toimivaan talotekniikkaan luotettavasti ja kokonaisvaltaisesti

Muhoksen LVI

010 322 7070
www.muhoksenlvi.fi

SÄHKÖtek

Ammattitaidolla / vuodesta 1994

TULE TUTUSTUMAAN mallistudioomme!
OSOITE: HILTUSENTIE 20 A 5 | 90620 OULU

Kodin ja toimitilan sähkötyöt
Sähköurakointi | Sähkösuunnittelu
Sähkösaneeraukset
Huoltokeikkatyöt
Energiansäästöratkaisut
Äänentoistojärjestelmät
LED-valaistukset

**Sähköalan ammattilainen
johon voit luottaa**

Tilaja vastuu

Luotettavaa sähkötyötä myös taloyhtiöille!
0400 960 342 | asiakaspalvelu@oulunsahkotek.fi
www.oulunsahkotek.fi

**VEDENERISTYSTYÖT
SEKÄ KATTO- JA
SILTAERISTYKSET
JO VUODESTA 1971**

puh. 0207 291 400
www.katterla.fi

RALA PÄTEVYYS
RALA SERTIFIKAATTI
KATEPAL KATTAJA

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2025 vko 8
Nro 2/2025 vko 15
Nro 3/2025 vko 27
Nro 4/2025 vko 37
Nro 5/2025 vko 47

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Oulun talousalueen taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Kaleva Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 2 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Lämmitysjärjestelmien ylläpito
- 10 Tunnelmallinen syyspiha
- 14 Kotitalkkaripalvelut
- 16 Omakotiasukkaan jätehuolto
- 18 Talon lisäeristäminen
- 22 LVI- ja sähkötyöt keittiöremontissa
- 24 Autonhuolto talvikaudeksi
- 26 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

”Laitetaan listalle.”

Uudenkarheassa omakotitalossa asuja pääsee asumises-
saan vielä helpolla. Vähänkin vanhemman talon omista-
ja kuitenkin tietää, miten omakotiasujan työlista tuppaa
elämään – ja venymään. Kun yksi korjaus- tai ylläpitotarve
ilmoittaa itsestään ja sen saa hoidettua alta pois, pian sen
seuraksi löytyykin liuta muita.

Monesti käy niin, että mielessä pyöritelty työlista jääkin vain
nimenomaan ajatuksen tasolle – ”Hoidan tuon kunhan jou-
dan” -asteelle. Asiat eivät odotellessa kuitenkaan korjaudu
itsestään. Mikä siis neuvoksi?

Kun aiheesta keskustelee rakennusalan ammattilaisten
kanssa, yksi asia korostuu jatkuvasti: systemaattisuus. Moni
alalla peräänkuuluttaa talon huoltokirjan laatimista, ja rin-
nastaa omakotitalon ylläpidon auton ylläpitoon – sen mää-
räaikaishuollot kun osataan jo tehdä ajallaan aivan rutiinilla.

Kun asiat ovat valmiiksi paperilla, ne on huomattavasti hel-
pompia ottaa myös työn alle. Silloin on myös helpompi hah-
mottaa, mitkä asiat ovat kiireellisempiä kuin toiset. Omako-
titalon ylläpidossa kun työ ei tekemällä lopu, joten kaikkea ei
kannata yrittää hoitaa yhdellä kertaa.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

MEILTÄ LAATUA
YRITYKSIIN, KOTEIHIN,
TALOYHTIÖILLE JA MÖKEILLE.

VARTIOINTIPALVELUT
KAMERAT
HÄLYTYSJÄRJESTELMÄT

WWW.POKOOY.FI

POKO

**Viemäreiden sukituksen
erikoisosaamista.**

**Saat meiltä nopeat ja
kohtuuhintaiset
viemäriremontit
laadusta tinkimättä.**

LVI-FENIX

045 787 10527 • www.lvifenix.fi

Herättääkö tuleva remontti kysymyksiä?

Omakotiasujan palvelu apunasi

Omakotiasujan palvelu tarjoaa sinulle **oman yhteyshenkilön** projektiisi, jolloin aina ei tarvitse aloittaa alusta. Toimimme yhdessä sinun tai urakoitsijasi kanssa ja autamme sinua suunnittelussa, materiaalivalinnoissa, urakoinnissa ja työmaa-aikaisessa opastuksessa - vaikka paikan päällä työmaalla. **Olet meille tärkeä.**

Tule omakotiasujan
rakentaja-asiakkaaksi
ja avaa raksatili!

Näin omakotiasujan palvelu toimii:

1. Sopimushinnat

Avaa Laattapisteele raksatili ja saat projektillesi sopimushinnat. Sopimushinnat ovat voimassa tämän jälkeen sekä myymälässä että verkkokaupassa.

2. Oma myyjä

Saat projektillesi oman myyjän, joka on apunasi koko projektin keston ajan.

3. Suunnittelupalvelu

Saat suunnitteluun, toteutusratkaisuihin ja tuotevalintoihin ammattilaisen avun. Autamme valitsemaan budjettiisi sopivat tuotteet ja saat suunnitelmista 3D-kuvat.

4. Tekninen tuki ja opastus

Saat työmaa-aikaisen teknisen tuen ja opastuksen tuotteiden asennukseen ja käyttöön.

Onnistumisen lähtöpiste.

» LYHYESTI

Ratkaisu kodinkonehuoltajapulaan – uuden pilottikoulutuksen tavoitteena lyhentää kodinkoneiden huoltojonoja ja tukea kiertotaloutta Suomessa

Suomessa kodinkonehuoltajien vähäisestä määrästä on muodostunut haaste, totesi Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry tiedotteessaan kesäkuussa.

Kodinkonehuoltajien koulutusta ei ole järjestetty yli kymmeneen vuoteen, mikä on johtanut yhdistyksen mukaan merkittävään osajapulaan. Tilanne on kriittinen, sillä Suomessa myydään vuosittain pitkälti yli miljoona isoa kodinkonetta, ja huoltojonot ovat jo nyt pitkiä. Lisäksi nykyiset kodinkonehuoltajat ovat keskimäärin ikääntyneitä, ja huoltopalvelut ovat keskittyneet suurempiin kaupunkeihin – harvaan asutuilla seuduilla korjausta ei ole välttämättä saatavilla lainkaan.

Huoltojonot ovat pitkiä, ja tulevaisuudessa kodinkonehuoltajien tarve tulee vain kasvamaan, sillä kiertotalous on EU:n kärkihankkeita. Right to Repair -direktiivin tavoitteena on pidentää tuotteiden käyttöikää ja vähentää sähkö- ja elektroniikkajätettä korjaamalla laitteita.

Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry, Suomen Kodinkonehuoltojen Liitto SKHL ja Vantaan ammattiopisto Varia ovat yhdessä ratkaisemassa Suomen osalta EU:n laajuista haastetta ja vaikuttamassa ratkaisun löytämiseen. Organisaatiot ovat yhteistyössä

suunnitelleet kodinkonehuoltajien koulutusohjelman, jonka on tarkoitus lisätä kodinkonehuoltamisen ammattilaisia Suomessa.

Koulutuspilotti toteutetaan yhteistyössä alan yritysten kanssa: mukana ovat Miele, Electrolux, BSH (Bosch-Siemens) ja Samsung. Yhteistyömalli takaa, että koulutuksen sisältö vastaa suoraan alan todellisia tarpeita ja antaa opiskelijoille parhaat mahdolliset valmiudet työelämään. Pilottikoulutus alkaa syksyllä 2025.

Koulutusohjelma ja sillä tavoiteltava ammatitiosaaminen ovat merkittäviä askeleita kohti kestävämpiä kulutustottumuksia. Koulutusohjelma tukee EU:n tavoitteita ja parantaa suomalaisten arkea kodinkoneiden kunnostettavuuden kautta. Lisäksi koulutus tarjoaa valmistuneille suoran väylän työllistyä huoltoalan yrityksiin.

– Tarve kodinkonehuoltajien ammatilliselle koulutukselle on todellinen – kodinkonehuoltajien osajapula vaikuttaa negatiivisesti suomalaisten arkeen, sillä toimivat kodinkoneet ovat arjen sujuvuuden kulmakivi. ETKO, SKHL ja Varia haluavat varmistaa, että suomalaisilla on jatkossakin mahdollisuus laadukkaisiin ja oikea-aikaisiin kodinkonehuoltopalveluihin, kertoo **Taina Luukkainen**, ETKO ry:n toimitusjohtaja.

Freepik

Tukes selvittää pihasaunapakettien turvallisuutta valvontahankkeessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ilmoitti kesällä käynnistävänsä valvontahankkeen, jossa tarkastellaan markkinoille saatettavien pihasaunojen turvallisuutta. Erityistä huomiota hankkeessa kiinnitetään alle 30 m² kokosiin pihasaunoihin, jotka on uuden rakentamislain mukaisesti vapautettu rakentamisluvasta. Tukesille tulleiden ilmoitusten perusteella joissakin valmiina myytävissä pihasaunoissa on puutteita, jotka aiheuttavat paloriskin. Tukes selvittää pihasaunojen paloriskien lisäksi muun muassa kantavien rakenteiden vaatimustenmukaisuutta.

– Vaikka rakentamislupaa ei alle 30 m² rakennuksille tarvita, rakentamiseen liittyviä määräyksiä on kuitenkin noudatettava aivan kuten ennenkin. Kiinteistön rakennusoikeuden ylittäminen ei ole sallittua, ja myös muita kaavamääräyksiä sekä etäisyyksiä naapurikiinteistöihin ja niiden rakennuksiin on noudatettava. Lisäksi rakentamismääräykset, kuten paloturvallisuus

ja jätevesivaatimukset, velvoittavat edelleenkin rakentajaa, sanoo ylitarkastaja **Petri Kulmala**.

Saunapakettien pitää olla turvallisia ja vaatimustenmukaisia

– Pihasaunapakettien on täytettävä rakentamislain mukaisesti rakennuksia koskevat olennaiset tekniset vaatimukset. Tällaisia ovat muun muassa paloturvallisuus, kantavien rakenteiden lujuus ja vakaus sekä käyttöturvallisuus. Esimerkiksi kantavat puurakenteet tulee mitoittaa kestävänsä rakennuspaikan lumi- ja tuulikuormat, Kulmala kertoo.

Rakentamislain uudistus ei myöskään ole vapauttanut sähkötyötä ”jokamiehen oikeudella” tehtäväksi, vaan sähkötyö vaatii tekijäksi edelleen sähköalan ammattilaisen.

Tukesin valvontahankkeen tavoitteena on varmistaa, että markkinoille saatettavat pihasaunat ovat turvallisia käyttää. Tukes voi tarvitta-

essa ryhtyä toimenpiteisiin turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden myynnin rajoittamiseksi tai niiden poistamiseksi markkinoilta.

Varmista, että tulisijassa ja savupiipussa on CE-merkintä

Tulisijan ja savupiipun asennuksessa tulee huomioida, että tuotteet ovat CE-merkittyjä, savupiippu ja tulisija ovat yhteensopivia ja niiden suojaetäisyydet täyttyvät.

Tukesin tietoon on tullut tapauksia, joissa asiakas on ostanut valmiin saunapakettin ja vahinkotilanteessa on käynyt ilmi, että tulisijan, yhdysputken tai savupiipun suojaetäisyydet eivät ole täyttäneet valmistajan määrittämiä etäisyyksiä. Paloturvallisuusriskinä voi olla myös se, ettei savupiipun korkeus täytä kansallisia vaatimuksia, eikä savupiipun katto- tai seinäpäpivientä ole toteutettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kaikki lämpöpumput tarvitsevat sekä kiinteistön omistajan toimenpiteitä että aika ajoin ammattilaisen huoltoa.

Teksti: Ulla Sirén

Turvallista lämpöä omaan kotiin

Olipa käytössä sitten mikä tahansa lämmitysjärjestelmä, fiksu omakotiasuja varmistaa talonsa lämmityksen kunnon hyvissä ajoin ennen lämmityskauden alkua. Huoltoa kun voi olla vaikeampi saada alan kiireimpään sesonkiaikaan – ainakaan nopeasti.

Lämmitysjärjestelmän syyshuolto kuuluu asiaan, kun omakotitaloa valmistellaan pitkää talvea varten. Eri lämmitysjärjestelmät vaativat erilaista huoltoa ja huomiota; esimerkiksi erilaiset lämpöpumput pitää huoltaa ja puhdistaa säännöllisesti, kun taas sähkölämmitys on käytännössä huoltovapaa järjestelmä. Kodin lämpö pysyy kaikissa tapauksessa turvallisena, kun laitteet on puhdistettu ja säädetty oikein alkavaa kylmää kautta ajatellen.

Syksy on lämmitysjärjestelmien asentajien ja huoltajien kiireisintä aikaa, joten on hyvä tarkistaa kodin järjestelmän toiminta ja tarvittaessa varata huolto ajoissa.

Helpot ja huoltovapaat

Kaukolämpö on paikallisesti tuotettua lämpöenergiaa, jonka hinta pysyy melko vakaana, koska se ei ole riippuvaista kansallisesta tai kansainvälisestä energiantuotannosta. Toisaalta liittymis- ja käyttömaksut voivat olla korkeat suhteessa muiden lämmitysmuotojen hintoihin. Mikäli kaukolämpöverkkoon liittyminen on mahdollista, se on omakotiasujalle suhteellisen helppo ratkaisu. Kaukolämpö on palvelu, jonka ylläpito, korjaukset ja ylipäätään kaikki huolehtiminen järjestelmän toimimisesta ovat palveluntuottajan vastuulla. Kodissa olevien lämmönjakolaitteiden huollosta ei ole pal-

jon vaivaa, ja ne ovat lisäksi pitkäikäisiä. Jos laitteet pidetään koko ajan kunnossa, yksien ja samojen käyttöaika on yli 20 vuotta.

– Kaukolämpö on kohtalaisen vähähuoltoinen, sanoo liiketoimintajohtaja **Tomi Hautakoski**.

Kiinteistön omistaja on itse vastuussa kiinteistössä olevasta laitteiston kunnosta, ja jotkut energiayhtiöt tekevät siitä asiakkaan kanssa jopa sopimuksen, jossa velvoite määritellään. Hautakoski muistuttaa, että laitteiston kuntoa pitää seurata tarkkailemalla, että siitä ei esimerkiksi kuulu ylimääräisiä ääniä. Lämmityspiirin sihti pitää puhdistaa vuosittain, kuten kaikissa vesi-

Vuosipäivä säästöliekillä - ei paljon lämmitä Scanoffice lämpöpumput lämmittää

**MITSUBISHI
ELECTRIC**
LÄMPÖPUMPUT

SCANOFFICE
— vuodesta 1984 —

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

KylmäCenter Oy
Palolankuja 3
90620 OULU

p 040 506 8945
myynti@kylmacenter.fi
www.kylmacenter.fi

kiertoon perustuvissa lämmitysjärjestelmissä.

– Huoltovapain lämmitysjärjestelmä on ilman muuta sähkö, Hautakoski toteaa.

Sähkölämmitystä ei voi huoltaa itse, eikä se sinänsä tarvitse huoltoa. Oli käytössä sitten suora tai varaava sähkö, lattia-, katto- tai jokin muu lämmitys, ainoa asia, jonka omistaja voi tehdä, on katsoa, että laitteet ja termostaatit ovat ehjiä. Termostaattien säätö on toki hyvä tarkistaa ennen lämmityskauden alkua, ja varmistua, että märkätiloissa lämmitys on päällä kesän jälkeen.

Suosittu ilmalämpöpumput

Erilaiset pumpuilla toimivat lämmitysjärjestelmät perustuvat lämpöenergian siirtoon ilmasta tai maan sisältä. Niiden vahva etu on, että ne tuottavat päästötöntä lähienergiaa koko kiinteistön lämmitykseen tai hybridilämmityksen yhtenä osana. Kiinteistön omistajalta ne vaativat jonkin verran huoltotöitä ja lisäksi ammattilaisen tekemiä tarkistuksia.

Suosittu energiatehokas ilmalämpöpumppu eli ilma-ilmalämpöpumppu ei yksinään riitä lämmittämään omakotitaloa Suomen olosuhteissa, eikä sillä voi lämmittää kotitalouden käyttövetä eikä liittää sitä vesikiertoiseen järjestelmään. Talviasuttavissa taloissa se toimii parhaiten osana hybridilämmitystä jonkintoisen lämmitysjärjestelmän rinnalla.

Ilmalämpöpumpulla siirretään ulkoilman lämpöenergiaa sisätiloihin tai toisin päin; huoneita jäähdytettäessä lämpöenergia virtaa sisältä ulos.

Laitteistoon kuuluu lämmitettäviin tiloihin asennettava sisäyksikkö ja rakennuksen ulkoseinustalle kuuluva ulkoyksikkö. Niitä voi huoltaa itse puhdistamalla lämmityspi-

Puupelletistä on tullut monissa paikoissa korvaaja öljylämmitykselle, jota ei enää asenneta uusiin taloihin. Tutun vaalean pelletin lisäksi markkinoilla on mustaa pellettiä, joka valmistetaan lämpökäsitellystä puumassasta.

Freepik

rin sihdin sekä ulkoyksikön ritilän ja tuuletti-
men. Ammattilaisen tekemässä huollossa puh-
distetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä
ja tarkastetaan kylmäaineet. Keväällä on myös
hyvä varmistaa laitteen kondenssivesiputken
toimiminen kaatamalla sen läpi vettä, jotta tie-
detään, että missään ei ole tukoksia.

Tarkkana sihtien kanssa

Ilma-vesilämpöpumppu toimii kuten ilmaläm-
pöpumppu, mutta lämpö siirtyy vesivaraajaan
eikä suoraan ilmaan. Se lämmittää talouden
käyttöveden, mutta huoneilman jäähdyttämi-
seen se ei sovellu yhtä helposti kuin tavallinen
ilmalämpöpumppu. Poistoilmalämpöpumpun
toimintaperiaate on käytännössä samanlainen,
mutta se ottaa lämmön talosta poistettavasta il-
masta, siirtää sen vesikiertoiseen lämmönjako-
järjestelmään ja lämmittää siten myös lämpi-
män käyttöveden. Poistoilmapumpun toiminta
edellyttää siis, että ilmastointi on riittävän teho-
kas, jotta poistoilmaa riittää.

Maalämpö on pumppujärjestelmistä van-
hin. Maalämmitystä on käytetty omakotitaloissa
1970-luvulta alkaen, ja kalliista alkuinvestoin-
nista huolimatta se on ollut suosittu. Hyötyjä on
paljon, koska maalämpö lämmittää sekä raken-
nuksen että käyttöveden ja kesällä sen energia-
kaivoa voi hyödyntää sisäilman viilentämisessä.

Samat huolto-ohjeet pätevät periaatteessa
kaikkiin lämpöpumppuihin, paitsi että maaläm-

pöpumpussa puhdistettavia sihtejä on kaksi, il-
mavesilämpöpumpuissa yksi. Ilmalämpöpum-
pun huolto on hyvä teettää ammattilaisella. Sil-
loin puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä pu-
hallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Maa- ja
ilmavesilämpöpumppujen huollossa puhdiste-
taan sihdit, tarkistetaan paineet ja optimoidaan
laitteisto toimimaan kiinteistön tarpeiden mu-
kaan.

- Ensimmäinen huolto tehdään yleensä käy-
töstä riippuen yhdestä kolmeen vuotta asennuk-
sen jälkeen. Sen jälkeen parin kolmen vuoden
välein, Tomi Hautakoski neuvoo.

Lämmittävät kattilat työllistävät

Lämmityskattiloihin perustuvat lämmitysjärjes-
telmät tarkoittavat, että jotain ainetta poltetaan
lämmitysenergiaksi. Puhutaan tulesta, savusta
ja noesta, ja silloin puhutaan aina myös sekä sa-
vukanavien että laitteiston tiheistä puhdistuksista
ja huolellisesta seurannasta. Ne vaativat huol-
toa jopa pari kertaa vuodessa, eivät pelkästään
uuden lämmityskauden edellä.

Lämmityskattiloista lämpö siirtyy useimmiten
vesikiertoiseen järjestelmään, joka siis lämmit-
tää myös talouden käyttöveden. Myös ilmaan
lämpöä puhaltava järjestelmä on mahdollinen.

Kauimmin tunnettu kattilaa käyttävä läm-
möntuottotapa toimii öljyllä, aikaisemmin myös
koksilla tai kivihiilellä. Öljyllä lämmittäjän sään-
nöllisiä tehtäviä ovat öljypoltin suuttimen ja

savukanavan puhdistuttaminen.

Puupelletistä on tullut tavallinen lämmitysöl-
lyn korvaaja. Pelletti on puusta valmistettu polt-
toaine, jota syötetään ruuvikuljetin avulla
lämmityskattilan polttimeen. Kattilat ovat jälki-
polttokattiloita, mikä tarkoittaa, että pellettien
palaessa syntyvät palokaasut poltetaan uudel-
leen, jolloin syntyy ensimmäistä polttokertaa
korkeampi lämpötila ja pellettilämmityksestä
saatava hyöty kasvaa.

Puu palaa aina epäpuhtaammin kuin öljy, jo-
ten pellettilämmitys vaatii paljon huoltotyötä.
Polttimon ja savukanavien huolto pitäisi teettää
ammattilaisella kahdesti vuodessa.

- Pelletinsyöttölaite eli ruuvikuljetin pitää
puhdistaa samaten kaksi kertaa vuodessa, sa-
moin koko pellettikattila. Myös öljykattila ja öljy-
poltin suutin puhdistetaan kerran vuo-
dessa, Tomi Hautakoski selittää.

Hän muistuttaa, että vaikka kattilan ja syöttö-
laitteen puhdistus on omin avuin mahdollis-
ta, hyvin harva osaa tehdä sen oikein. Jos puh-
distaminen laiminlyödään tai tehdään huoli-
mattomasti, laitteisto voi mennä jumiin tai sii-
hen tulee muita toimintahäiriöitä.

Halko ja klapi, pelastajat

Perinteistä uunilämmitystä ei kaikissa yhteyksis-
sä luokitella lämmitysjärjestelmäksi. Sitä käyte-
täänkin nykyään harvoin yksinään, mutta se so-
pii hybridilämmityksen osaksi sekä ennen kaik-

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**
ILMA-VESILÄMPÖPUMPUT

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**
ILMA-VESILÄMPÖPUMPUT

**Minimoi lämmityskulut
- maksimoi mukavuus**

LVI-TORVELA
~ Vettä jo toisessa polvessa ~

LVI-Torvela ky | 0400 683 748
mika.torvela@lvi-torvela.fi | www.lvi-torvela.fi

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

R32

Takkatulia ei kannata hylätä kokonaan, vaikka puunpolton vähentämistä suositellaan. Perinteinen uunilämmitys kestäisi, vaikka kaikki muu energiansiirto jostakin syystä katkeaisi.

kea kodin viimeiseksi hätävarajärjestelmäksi.

Suhtautuminen uuni- ja takkalämmitykseen on näinä aikoina kaksijakoista. Puun poltto lisää hiukkaspäästöjä, mutta vaikean energia- tai muun kriisin kohdatessa puulämmitys toimii ilman mitään muuta energialähdettä. Se olisi siis ainoa varma kodin lämmön pelastaja, jos kaikki muut energiansiirtomahdollisuudet pettäisivät.

Omakotitaloihin on suositellaan juuri siitä syystä hankimaan ainakin yksi varaava takka tai uuni ja jonkinmoinen polttopuuvarasto. Uunien kunto kannattaa tarkistaa ennen pakkasten tuloa, jotta ne ovat varmasti otettavissa käyttöön, vaikka käyttö ei olisi säännöllistä.

Ympäri vuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisenssillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

Poltettiinpa uneissa tai kattilassa mitä tahansa, savukanavien puhdistus on tehtävä säännöllisesti, ja se edellyttää myös seinä- ja lapetikkaiden sekä kattosiltojen kunnossapitoa, sillä työ on päästävä tekemään katolta käsin. Alhaalta ylöspäin tehtävä puhdistus ei riitä, paitsi satunnaisesti hätävarana.

Jos nuohous laiminlyödään, vaarana on sekä nokipalon syttyminen hormissa että tarkastamattomissa piipuissa mahdollisesti lymyävät halkeamat. Molemmissa tapauksissa tuli voi päästä irti ja levitä talon rakenteisiin.

Asiantuntijana liiketoimintajohtaja Tomi Hautakoski, Lämpöykkönen Oy

Pexels

ILMALÄMPÖPUMPPUJEN
MYynti, ASENnus
JA HUOLTO
SÄHKÖASENNUKSET

Palvelen asiakkaitani
kaikkialla Oulun seudulla.

TuRetek
www.turetek.fi

☎ 0400 895 395
tuomo.rekinen@turetek.fi
Ketokuja 6, 90440 KEMPELE

MAALÄMPÖ JA ILMA-VESI

OMAKOTITALOT JA ISOMMAT KIINTEISTÖT
SUUNNITTELU, MITOITUS, PORAUUS, ASENNUKSET
15 VUODEN KOKEMUKSELLE

LVI EILOLA OY
Matti Launonen
p.044 2353 633
info@lvi-eilola.fi

PYYDÄ
TARJOUS

LÄMMÖN LÄHTEILLÄ

ONNI kotisiivous

Kotisiivouksen
1. kuukausi -50%

Räätälöimme siivouksen tarpeidesi
mukaan. Tuomme tarvittavat siivous-
välineet ja -aineet mukanamme.

Etu voimassa uusille asiakkaille 30.9. asti.
Etua ei voi yhdistää muihin tarjouksiin.

 09 8564 6541 onnikotisiivous.fi

Tutustu lisää
verkkosivuilla!

Muista myös 35 %
kotitalousvähennys

Toimintakyvyn heikentyessä
mahdollista saada myös siivous-
palvelua arvonlisäverottomasti.

Pixabay

Pixabay

Kotipihan kukkaloisto saattaa olla näyttävimmillään alkusyksyllä.

Freepik

Talvi-istutukset kaunistavat pihaa koko kylmän kauden ajan.

Ruskalehdet ja kauniit marjat elävöittävät pihaa talven tulloon asti.

Teksti: Ulla Sirén

Syyspiha kaikilla vivahteilla, kiitos

Ilmojen viileneminen ja päivien lyheneminen ei tarkoita puutarhanautintojen loppua. Kotipihan syystöihin kuuluu monenlaista hauskaa puuhaa, mutta ei tunnelmastakaan tarvitse tinkiä, vaikka pimeä pyrkii nurkkiin ilta illalta aikaisemmin. Loppukesän ja syksyn kauneus on ainutlaatuista, ja sitä voi kotipihassakin korostaa monin keinoin. Jos hämäryys kaikesta huolimatta tuo haikeuden tullessaan, voi muistuttaa itselleen, että syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät.

Kotipihan voi rakentaa ympärivuotista oleskelua ajatellen. Eri vuodenaikojen pihatunnelmien luomiseen ei tarvita mitään monimutkaista, vaan oikeilla valinnoilla ja ajatustyöllä pääsee pitkälle. Pihat voivat olla jopa kauneimmillaan alkusyksyllä, kun perennojen värikäs kukkaloisto pääsee oikeuksiinsa. Suomen kesä on niin lyhyt, että lämpimänä syksynä joidenkin kasvien kukinta jatkuu vielä, kun puiden lehdet kellastuvat ja putoavat. Talvi-istutuksilla ja sopivalla valaistuksella puolestaan pihan saa näyttämään kauniilta siinäkin vaiheessa, kun kylmyys ja pimeys ottavat lopullisesti vallan.

ProAgria Keski-Suomen sekä Keski-Suomen Maa-

ja kotitalousnaisten puutarha-asiantuntija **Riitta Peräinen** rohkaisee kotipuutarhureita nauttimaan syyskaudesta niin monella tavalla kuin suinkin.

Istuta värejä ja ikivihreää

Jos haluaa pihan kukkivan syksyllä, pitää tietysti valita mielisimmät syyskukat. Esimerkiksi syysleimu, syysasteri ja komeamaksaruoho kukkivat näyttävästi vielä syyskuussa, samoin monet daalit ja ruusut.

Riitta Peräinen kehottaa ottamaan huomioon myös pensaskasvit, sillä puiden ja pensaiden leh-

det pitävät yllä luonnon väriä, kun kukat ovat jo luovuttaneet. Monet hyöty- ja koristepensaat ovat näyttäviä sekä kukinta-aikaan että syysasustaan. Esimerkiksi höyhenpensas kukkii touko-kesäkuussa kevein valkoisin kukin ja lehahtaa syksyllä heleän oranssinkeltaiseksi. Keijuangervon kukat ovat vaaleanpunaiset, mutta syysväritys tummanpunainen tai purppurainen. Myös pihlajat ja monet marjapensaat, kuten aronia, ovat loistokkaita syyspihan värittäjiä.

Nykyään on tarjolla runsas valikoima erilaisia havukasveja, myös pienikokoisia lajikkeita, jotka mahtuvat kasvamaan ahtaissakin pihoiissa. Pe-

Freepik

ONKO PIHASI MAISEMOINNIN TARPEESSA?

KONE- JA PIHATYÖT
YLI 30 VUODEN
KOKEMUKSELLA

KIIMINGIN
MURSKKE

WWW.KIIMINGINMURSKKE.FI

Kiirtokaari

Peräkärnyllinen
istutusmultaa
Kiirtokaarelda

35 €
(sis. alv. 25,5%)

kiirtokaari.fi/mullanmyynti

Nouto omalla jarruttomalla peräkärnyllä Ruskon jätekeskukselta.

PIHAPUIDEN KAADOT
OKSIEN POISVIENTI
KANTOJEN JYRSINTÄ
MYRSKYTUHOUIDEN KAADOT

SOITA 0400 515 059
WWW.SAVOTTAVAHTI.COM

KANTOJYRSINTÄÄ

Oulun Asennuspalvelu Oy

040 189 3568 | info@oap.fi
www.oap.fi

räinen neuvoo istuttamaan havukasveja rinnakkain värikkäiden kukkien ja pensaiden kanssa. Samaan ryhmään voi sijoittaa aikaisin keväällä kukkivia sipulikukkia, kesäperennoja sekä kasveja, joilla on kaunis syysväritys. Ikivihreät havut korostavat vuorollaan kaikkien värikkäiden kasvien loistoa ja lisäävät kasviryhmissä syvyyden vaikutelmaa. Ne jäävät myös kaunistamaan talvisen valkeaa pihaa.

Valolla on monta tehtävää

Suomessa on pitkä syksy, hämärää ja pimeää riittää monen mielestä enemmän kuin tarpeeksi. Tosin suomalaiset osaavat nauttiakin hämärän hetkistä, ja syksyn ja talven kuukausina pihon koristellaan mieluusti lyhdyin ja erilaisin kausi- ja joululaloin. Kiinteät ulkovalotkaan eivät ole olemassa vain turvallisuuden vuoksi, vaan niillä on erilaisia tehtäviä.

Riitta Peräinen suosittelee miettimään koko pihavalaistuksen siten, että se korostaa pihan tunnelmaa ja viihtyisyyttä.

- Koko pihaa ei tarvitse valaista tasaisen kirkkaasti. Suosittelem, että kulutiet valaistaan hyvin, mutta muulla alueella voi koella erilaisia kohdevaloja, hän sanoo.
- Matalat valaisimet, jotka valaisevat pensaita tai kasviryhmiä alhaalta päin, saavat syysvärit hehkumaan pimeälläkin. Peräinen muistuttaa, että kun valon asettaa kasviryhmän taakse, sen saa näyttämään suuremmalta. Yksittäinen valaistu kohta pihassa lisää syvyytsvaikutelmaa ja tilan tuntua pienessäkin pihassa. Lisää pieniä valoeffektejä voi kehittää kausivaloista ja lyhdyistä sekä esimerkiksi valaistusta kasvihuoneesta tai pergolasta.
- Jos pihassa on talvellaakin oleskelupaikka tai esimerkiksi ruukkuihin tehtyjä talvi-istutuksia, niitä voi korostaa valolla, Peräinen ehdottaa.

Pihankin voi sisustaa

Nykyaikaiset pihat ovat sisustetumpia ja kalustetumpia kuin menneinä vuosikymmeninä on ollut tapana. Osa puutarhahuo- >>

OAK
OULUN AUTOKULJETUS

TILAA MEILTÄ VAIHTOLAVA
VIKKONLOPUKSI
SYYSSIIVOUKSEEN!

Meiltä saat myös nosturi- ja kiviainestoitimitukset!

Monipuolinen nosturi- ja vaihtolavakalustomme vastaa vaativiinkin tarpeisiin.

Pyydä tarjous:
044 712 5005 | info@oak.fi

Tulppaanit ja muut sipulikukat palkitsevat syksyn ahertajan heti keväällä.

nekaluista kestää ulkona sateessa ja pakkasessakin, joten kaikkia oleskeluryhmiä ei välttämättä tarvitse purkaa ilmojen viilennyttyä. Kukka-astioita voi hyödyntää ympäri vuoden, mikäli ne kestävät jäätymistä, ja sommitella niihin asetelmia kanervista, syppresseistä, koristekaaleista ja muista talvikasveista.

Valaistu pergola tai kasvihuone sopii oleskelunurkkauksen taustaksi ja samalla tuulensuojaksi. Viihtyisyys ympäri vuoden kannattaa ottaa huomioon jo silloin, kun pihaa suunnitellaan.

– Tärkeintä suunnitteluvaiheessa on miettiä oma tarve, se mihin pihaa tai puutarhaa halutaan käyttää, Riitta Peräinen muistuttaa.

Puita ja pensaita valitessa ja istutusalueita suunniteltaessa tehdään laji- ja värivalinnat myös tulevia syksyjä ajatellen. Peräinen neuvoo miettimään ennen kasvin valintaa huolellisesti, minkä näköinen ja kokoinen se on täysikasvuisena.

– Puiden ja pensaiden taimien kanssa tehdään helposti se virhe, että ne istutetaan joko liian lähelle toisiaan tai sellaiseen kohtaan, jossa ne eivät voi kasvaa suuriksi – esimerkiksi liian lähelle rakennusta tai varjostamaan pihan aurinkoisinta nurkkausta, hän huomauttaa.

Sama koskee istutusaluetta, jonka toivotaan kukkivan kevästä pitkälle syksyyn. Iso yhtenäinen istutusalue on näyttävämpi ja pihan hoidon kannalta helpompi kuin pienet kukkapenkit siroteltuna sinne tänne, mutta aluetta ei kannata ahtaa liian täyteen. Havut, pensaat ja suurikokoiset perennat tarvitsevat tilaa juuristolleen.

Puutarhassakin trendinä on nykyään luonnon monimuotoisuus. Se tarkoittaa elintilan tarjoamista mahdollisimman monille luontokappaleille; niinpä sekä pihan suunnittelussa että hoidossa on muodikasta huomioida myös linnut, siilit, kotipuutarhurin apulaisina toimivat pikkuötökät ja muut suojaa ja ravintoa kaipaavat lajit.

Puutarhatöitä pakkasiin asti

Syksy on puutarhassa tulevan kesän valmistelun aikaa. Istutuksiin se sopii loistavasti, sillä monet kasvit lähtevät parhaiten kasvuun, kun kosteutta on riittävästi. Astiataimia voi Riitta Peräisen mukaan istuttaa milloin tahansa maan ollessa sula, mutta syksyllä kastelusta on vähimmin vaivaa.

Ainoastaan paljasjuuriset kasvit sekä jotkin hyvin herkät lajit, kuten pensasmustikat, täytyy istuttaa keväällä ja havut mieluiten jo syyskuussa, jotta ne ehtivät juurtua ennen maan jäätymistä. Myös perennapenkien kunnostus kuuluu syksyyn.

– Helppo nyrkkisääntö on, että keväällä kukkivat perennat jaetaan syksyllä ja syksyllä kukkivat keväällä, Peräinen neuvoo.

Kevään sipulikukat ovat syksyn tärkein istutustehtävä, jos haluaa kukkivan pihan huhtikuusta alkaen. Sipulit kannattaa laittaa vasta kylmään maahan, jotta ne eivät ala pyrkiä pintaan vielä syksyllä. Niiden istutuskausi jatkuu maan jäätymiseen asti.

Syyslannoitus taas suositellaan tehtäväksi jo elokuussa, koska kasvit alkavat silloin kerätä ravinteita seuraavaa kasvukautta varten.

– Kun lehdet putoavat, kasvi on jo mennyt lepotilaan eikä enää hyödy ravinteista, vaikka niitä olisi tarjolla. Lannoitteet jäävät maahan, mutta sade- ja sulavesien mukana ne voivat huuhtoutua pois, Riitta Peräinen selittää.

Syyslannoitteen pitää sisältää kaliumia ja fosforia, mutta ei typpeä, jota kasvit tarvitsevat kasvukauden alussa.

Pensaiden leikkauksia ja haravointia

Useimpia pensaita ja puita voi leikata syksyllä, esimerkiksi viimeistellä keväällä tehtyjä muotoiluleikkauksia ja poistaa vioittuneita ja kuivuneita oksia. Loppusyksyn töihin kuuluu myös lehtien haravointi, jonka tarpeellisuudesta esitetään vaihtelevia mielipiteitä.

– Suosittelen poistamaan ainakin paksut lehtikerrokset, kuten vaahteran ja tammen lehdet. Niiden alla nurmikko voi homehtua ja tukehtua, Riitta Peräinen neuvoo.

Myös kulkutiet kannattaa puhdistaa lehdistä, jotka voivat syyssateiden kastelemina olla petollisen liukkaita. Sen sijaan nurmikoille, perenna-alueille, kasvimailla ja pensaiden alle voi hyvin jättää ohuen kerroksen lehtiä, mielellään ruohonleikkurilla silputtuna, lisäämään multakerrosta ja suojaamaan kasveja pakkaselta.

Varsinainen kasvien talvisuojaus riippuu lajista sekä odotettavissa olevasta lumimäärästä. Niissä osissa maata, joissa lumipeite on aina paksu, talvisuojausta ei paljonkaan tarvita. Sen sijaan Etelä-Suomen vähälumisilla seuduilla arimmat kasvit, kuten jaloruusut kannattaa suojata havuilla. Se tehdään kuitenkin vasta, kun talvi on tuloillaan ja maa alkaa jäätyä kovaksi.

Muista ainakin nämä:

Elokuu: Tee syyslannoitus sitä tarvitseville kasveille, jaa keväällä kukkivat perennat, kunnosta perennapenkit.

Syyskuu: Jos haluat istuttaa havukasveja, tee se nyt. Mieti talven tunnelmavalojen sijoittelu. Mieti, keksisitkö jotain uutta syksyn iloksi.

Lokakuu: Poista kukkaruukuista ränsistyneet kevät-kukat ja laadi tilalle talvi-istutukset. Haravoi paksut lehtikerrokset pois nurmikolta ja puhdistaa kulkutiet lehdistä. Korjaa hyötykasvien loppusato.

Marraskuu: Istuta viimeiset sipulikukat. Suojaa arimmat kasvit havuilla, kun maa on jäänytynyt. ■

Työhön ja vapaa-aikaan, Euroopan myydyin mönkijämerkki.

Valitse CFMOTO

CFMOTO Mönkijät 3 vuoden takuulla* ilman tunti tai kilometrirajaa.

Katso kaikki mallit ja pyydä tarjous euromotorcenter.fi!

* ZFORCE 2 vuoden takuulla

CFORCE 450 S

Hinta alkaen

5 690€
6 190€

Jos etsit kovassa käytössä ja haastavassa maastossa selviytyvää traktorimönkijää, uusi CFORCE 450 on oikea valinta sinulle! Täysin uudistetun, leveämmän alustan ja optimoidun 400 cc-moottorin ansiosta CFORCE 450 -mönkijä sopii oivallisesti työ- ja huvikäyttöön.

Kysymyksiä? Ollaan yhteydessä.

08 534 6550 tai
mpmyynti@emc24.fi

CFORCE 107-963cc

CFORCE-mönkijämallisto edustaa perinteistä ATV linjaa. Mallistosta löytyy kaikkiin tarpeisiin sopiva traktorimönkijä lyhyestä 450 kuutiosta, aina 1000 kuutioiseen 2-paikkaiseen malliin saakka.

Hinnat alkaen

CFORCE 110	2 390 €
CFORCE 450 L	5 990€ 6 490€
CFORCE 520	7 290 €
CFORCE 625	8 790 €
CFORCE 850XC	11 990 €
CFORCE 1000	13 390 €
CFORCE 1000 H.O.	14 190 €

UFORCE 580-963cc

UFORCE-mönkijämallit on kehitetty erityisesti työkäyttöön mutta soveltuvat mainiosti myös esim. tieliikenteeseen. Lämpöhytti lisävarustepaketilla teet tästä koppimönkijästä myös ympärivuotisen työkaverin.

Hinnat alkaen

UFORCE 600	13 290 €
UFORCE 1000	18 190 €

ZFORCE 495-963cc

ZFORCE-traktorimönkijät etenevät loistavien ajo-ominaisuuksiensa ansiosta ketterästi erittäin vaativissa maastoissa. Nämä koppimönkijät sopivat sekä huvi- että hyötyajoon.

Hinnat alkaen

ZFORCE 950 SPORT	16 190 €
ZFORCE 1000 SPORT R	17 990 €

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotitalkkari auttaa, kun talon ylläpito käy liian työlääksi

Pihatyöt ja muut kodin ylläpitotoimet ovat monille omakotiasujille mukavaa puuhastelua, mutta vaativat myös melkoisesti aikaa ja jaksamista. Ei siis mikään ihme, että omakotitalkkareiden palvelujen kysyntä on ollut viime vuosina vain kasvussa.

Vaikka vuodenajat vaihtuvat, omakotitalossa tekemistä riittää. Talvella työllistävät esimerkiksi lumityöt, kesällä nurmikon leikkuu ja muut puutarhatyöt, syksyllä taas pensassavotta ja lehtien haravointi – ja joillain vielä kaiken muun päälle klapien teko ja sisään kantaminen. Näiden ohella omakotiasujan on huolehdittava toki myös kotinsa siivouksesta, monenlaisista asioinneista ja pienistä korjauksista niin talon sisä- kuin ulkopuolellakin.

Vähemmälläkin saisi päivänsä täytettyä! Asiaa ei helpota se, että usein noiden askareiden tekoa voi vaikeuttaa sairaus, korkea ikä tai jokin muu pysyvä tai väliaikainen este. Joku saattaakin jo harkita talonsa myyntiä, mikäli sen ylläpito alkaa käydä liian kuormittavaksi.

Muuttaminen ei ole kuitenkaan ainoa ratkaisu ongelmaan. Avuksi voi ottaa omakotitalkkarin – mikäli sellainen vain omalta alueelta sattuu löytymään.

Omakotiyhdistykset ylläpitäneet talkkaritoimintaa

Omakotitalkkaritoiminta on ollut Varsinais-Suomessa vahvaa, toteaa **Harri Nurmi**, Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirihallituksen puheenjohtaja. Hän on ollut mukana toiminnassa vuodesta 2001 alkaen, jolloin piiriyhdistys oli jo aloittanut talkkaritoiminnan koordinoinnin paikallisyhdistystensä tueksi. Oma-

kotiasujien talkkaripalvelujen tarve oli tuolloin havaittu jo Suomen Omakotiliiton tasolla, mutta kaikilla paikallisyhdistyksillä ei ollut resursseja järjestää palveluja jäsenilleen itse.

– Silloin työllistämispuna oli projektiraha, joka saatiin vuodeksi tai kahdeksi vuodeksi. Samalla työntekijöiden palkkakuluihin yhdistys sai palkkatukea, Nurmi kertoo.

Työntekijät on olleet pääosin pitkäaikaistyöttömiä, jotka on työllistetty paikallisyhdistyksille omakotitalk-

kareiksi työllistämistuen eli palkkatuen avulla. Näin yhdistyksille ei ole koitunut mahdolltomia kuluja toiminnan pyörittämiseen, ja yhdistysten jäsenille on voitu tarjota tarpeellisia palveluja avuksi talon ja tonttien ylläpitoon. Nurmi lisää omakotiyhdistysten toimivan omakotitalkkareiden virallisenä työnantajana. Piirijärjestön tuella myös asiaan kuuluvat vastuu- ja tapaturmavakuutukset ovat hoituneet sujuvasti yhdistyksille.

– Jos omakotitalkkari tekee asiakkaan luona tahattoman vahingon, meidän vakuutus on tarvittaessa turvana korvaamaan sen.

Omakotitalkkarilta edellytetään monipuolista osaamista

Nurmi on ollut aktiivisesti mukana omakotitalkkaritoiminnan organisoinnissa jo yli 10 vuoden ajan. Hän toteaa talkkaripalveluiden kysynnän olleen vain kasvamaan päin.

– Parhaimmillaan tässä Varsinais-Suomen piirissä on ollut yli 50 omakotitalkkaria töissä. Viime vuonna-kin meillä oli kolmisenkymmentä talkkaria.

Asiakkaat ovat arvostaneet talkkaripalveluja, mutta myös omakotitalkkarit itse ovat kokeneet työnsä mieluiseksi. Piirijärjestön edustajana Nurmi on ollut haastattelemassa useita heidän talkkareistaan ja myös vastaillut tehtävästä kiinnostuneiden yhteydenottoihin.

– Työ on hyvin itsenäistä ja vapaa- ta. Vaikka talkkarilla on työnohjaaja, hän ei pyöri selän takana.

Olipa kyseessä sitten hiekoitus tai lumityöt, haravointi tai pensaidenleikkaus tai vaikkapa terassin tervaus, omakotitalkkari pääsee hyödyntämään taitojaan ja kokemustaan muiden hyväksi.

– Henkilöstä riippuen klapeja on hakattu ja kannettu sisälle, Nurmi toteaa. Vaikka kaikilta omakotitalkkareilta edellytetään toki jonkinasteista kädentaitoa ja kykyä monenlaisiin tehtäviin, hän huomauttaa osan heistä olevan hyvinkin käteviä käsistään. Varsinaista ammattitaitoa omakotitalkkarin tehtävä ei kuitenkaan vaadi.

– Oli eräskin henkilö, joka osasi korjata ruohonleikkureita, mutta osatyökykyisenä ei voinut olla enää niissä hommissa. Hän pystyi kuitenkin tekemään näitä töitä, mitä meillä oli tarjota.

Tärkeä apu kotona asumisen helpottamiseen

Nurmi arvioi omakotiasujien kaipaavan talkkariapua eniten esimerkiksi haravointiin, nurmikonleikkuuseen ja pensaiden leikkaukseen. Monet asiakkaista ovatkin tyypillisesti iäkkäitä henkilöitä, joilta kodin tai mökin pihatyöt ei enää onnistuisi aivan omin voimin.

– Asiakkaat ovat pääasiassa sellaisia, että jos talkkaritoimintaa ei olisi, osa heistä olisi aikamoisessa pu-

lassa, Nurmi huomauttaa.

Esimerkiksi jalkavaivainen ei välttämättä pysty enää tekemään kodin puutarhanhoitoa tai nurmikonleikkuuta omin voimin. Omakotitalkkari voi puolestaan istuttaa kukatkin asiakkaan puolesta, jos on tarve.

Kotitalkkaripalveluiden avulla voidaan auttaa ihmisiä, jotka pärjäävät muuten kotonaan hyvin, mutta eivät jaksa tehdä raskaampia kotitöitä, Nurmi summaa. Palvelut ovat siis merkittäviä myös yhteiskunnan tasolla: se, että henkilö pystyy asumaan kotonaan omakotitalkkarin palvelujen tuella, tulee yleisesti ottaen edullisemmaksi kuin tämän siirtyminen laitoshoitoon.

– Autetaan pihahommissa, pestään ikkunoita, käydään kaupassakin, hän mainitsee esimerkkinä.

Aivan kaikkea omakotitalkkarit eivät kuitenkaan voi tehdä:

– Omakotitalkkari tekee sellaisia töitä, joita asukas itsekin tekisi normaalitilanteissa. Ammattitaitoa vaativia töitä ei tehdä, Nurmi painottaa. Esimerkiksi sähköasennukset, katolle kiipeäminen tai isojen pihapuiden kaato on siis syytä jättää niihin erikoistuneiden ammattilaisten tehtäväksi.

Kotitalkkaripalveluiden kysyntää riittää

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirissä omakotitalkkaritoimintaa on järjestetty nyt vähän yli 20 vuoden ajan. Nurmi toteaa palvelun olleen pidetty. Liiton paikallisyhdistysten omakotitalkkarit palvelevat kuitenkin vain jäseniä; kyseessä ei ole siis kaupallinen palvelu.

Kentällä riittää silti Nurmen mukaan kysyntää laajemminkin, myös kaupallisille toimijoille. Hänenkin kotikaupungissaan Liedossa kylätalkkarina toimii yksityinen yrittäjä.

– Kyllä niitä hänenkin palveluita tarvitaan. Mekin olemme antaneet hänelle töitä, joita meidän talkkarimme ei voi tehdä.

Nurmi arvioi omakotitalkkareita olevan eniten Etelä-Suomessa, etenkin Varsinais-Suomen ja Uudenmaan alueella. Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä vähemmän talkkaripalveluja on ollut tarjolla. Tarvetta palveluille kuitenkin on riittämiin. Hän kertoo ohjeistaneensa viime aikoina myös muiden piiriosastojen paikallisyhdistyksiä eri puolella Suomea talkkaritoiminnan käynnistämiseksi.

Keski- ja Pohjois-Suomessa talkkaripalveluita tarjoavat usein yksityisyrittäjät toiminimellä. Myös monet omakotiyhdistykset ovat Nurmen mukaan järjestäneet talkkaripalvelunsa toiminimiyrittäjän avulla. Vaikka se vaikuttaakin palveluiden hinnoitteluun, sillä hintaan on sisällytettävä muun muassa arvonlisävero, monille tärkeintä on, että talon ylläpitoon on ylipääntään mahdollista saada kaivattua apua.

Erikoishammasteknikko PETRI HEIKKINEN

EHT

• Proteesit • Pohjaukset • Korjaukset

• MYÖS RAHOITUKSELLA!

Rautatienkatu 10, 90100 Oulu - p. 0400 272 560 - www.veliheikkinen.fi

Freepik

Työllistämispalveluiden uudistus vaikutti talkkaritoimintaan

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirijärjestön alueella on parhaimmillaan ollut työssä yli 50 omakotitalkkaria, joiden varsinaisena työnantajana on ollut omakotiyhdistys, jonka alueella talkkari toimii. Viime vuonnakin työssä oli Harri Nurmen mukaan yli 30 omakotitalkkaria.

Tilanne on nyt oleellisesti muuttunut. Työllistämispalvelut siirtyivät vuoden alusta valtion TE-keskuksilta kuntien vastuulle. Siinä missä piirijärjestö aiemmin asioi keskitetysti TE-toimiston kanssa ja määräraha omakotitalkkarin palkkaamiseen tuli valtiolta, nyt yhteistyökumppanina onkin 27 kuntaa. Muutos ei sujunut aivan nikotteluitta.

Nurmi kertoo jokaisen kunnan vastaavan nyt oman budjettinsa kautta kuntansa työttömien työllistämiseen liittyvistä kuluista. Kulujen arviointi on ollut kuitenkin osalle kunnista haastavaa. Sen seurauksena yhdistykset eivät ole saaneet enää palkkatukea samassa mitassa kuin aiemmin työllistääkseen paikallisia pitkäaikaistyöttömiä omakotitalkkareiksi.

– Osa kunnista on ilmoittanut, että palkkatukea varten ei ole määrärahaa. Osa kunnista on taas ilmoittanut, että entisen 100 %:n palkkatuen sijasta saatavilla on vain 50 % tai 70 % palkkatukea. Ja osa kunnista ei anna mitään työllistämistukea enää yhdistyksille, hän ihmettelee.

Vaikka vuodenvaihteessa tapahtuneet muutokset työllistämispalveluissa ja palkkatuessa ovat aiheuttaneet katkoja talkkaritoimintaan, Nurmi vakuuttaa, että tarkoituksena on jatkaa palvelua mahdollisuuksien mukaan.

– Työntekijöiden osalta uskon, että se oli hyvä parannus. Nyt aluetuomistoja on kuntien alueella, kun ennen palveluja oli vain Salossa ja Turussa, ja työntekijät menivät sinne. Työnantajan osalta muutos on ollut enemmän haasteellinen, hän pohtii. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Lajittelu kannattaa myös kodin ulkopuolella

Toimivalla jätehuollolla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus, jota harva tulee ajatelleeksi. Jätehuolto on ympäristöterveyttä, ja jätteistä tullut arvokasta raaka-ainetta, jota kannattaa kuljettaa yli valtiorajojenkin. Omakotiasuja voi kantaa kortensa kekoon noudattamalla lajitteluohjeita, mutta kodin lisäksi lajittelua olisi hyvä päästä tekemään myös muissa arjen ympäristöissä.

– Lajittelua voidaan edelleen petrata. Asuinkiinteistöillä on aivan huikeat lajittelumahdollisuudet, ja ne ovat parantuneet koko ajan, toteaa Suomen Kiertovoima ry KIVO:n toimitusjohtaja, DI **Jutta Laine-Ylijoki**. Esimerkiksi yleinen yhdyskuntajätteen kierrätysaste on Suomessa hänen mukaansa nousemaan päin. Tekemistä olisi lähinnä muovin ja puupakkausten lajittelussa.

Kirimiseen olisi vielä aihettakin. Tilastokeskuksen mukaan Suomen yhdyskuntajätteen kierrätysaste oli vuonna 2024 noin 44,6 prosenttia. EU puolestaan on asettanut jäsenvaltioilleen yhdyskuntajätteiden kierrätystavoitteet: 55 % vuoteen 2025 mennessä, 60 % vuoteen 2030 ja 65 % vuoteen 2035 mennessä.

– Suomi on niistä joltain osin perässä, mutta niin on moni muutkin maa, huomauttaa Laine-Ylijoki. Asiaan vaikuttavat hänen mukaansa muun muassa elintapojen muutokset:

– Suomessa on ollut perinteisesti erittäin korkea paperinkierrätysaste. Paperin käyttö on vähentynyt, joten myös sen vaikutus kokonaisasteeseen on vähentynyt.

Vaikka kotitalouksien rooli korostuu usein julkisessa keskustelussa, hän muistuttaa, ettei kierrätystavoite koske vain kotitalouksia. Yhdyskuntajätettä tuottavat kaikki ihmisten toiminnot niin työpaikoilla kuin vapaa-ajallakin.

– Ihmiset eivät todellakaan pysy sitä kierrätysprosessia yksin tekemään, vaan koko arvoketju osallistuu kierrättämiseen.

Keräyksen ja kierrätyksen oltava kustannustehokasta

Laine-Ylijoki muistuttaa, ettei kierrätysaste ole välttämättä yksi ja ainoa tavoite, vaan asiassa on huomioitava myös resurssiviisaus, ympäristövaiikutukset ja toiminnan kustannukset.

– Kuljetus ja keräys ovat niin kalliita infroja, että ihan pienillä määrillä se ei ole kannattavaa. Jotta kierrätyksestä saadaan kustannustehokasta toimintaa, jätteitä on oltava riittävästi saatavilla. Yksittäisten henkilöiden kustannukset eivät saa karata aivan taivaisiin, hän toteaa.

Jonkin yksittäisen haja-asutusalueen asukkaat saattavat ihmetellä, miksei heilläkin ole omaa keräys-

pistettä. Jos keräyspisteitä sijaitsisi kuitenkin joka haja-asutusalueella, myös kustannukset nousisivat korkeiksi. Jätteenkeräyspalvelut maksetaan viime kädessä kuluttajan kukkarosta; tuottajayhteistyö näkyy siis suoraan tuotteiden hinnoissa.

– Se monesti unohtuu, että tässä koko ajan optimoidaan ihmisten jätehuoltomaksuja.

Samalla keräysverkoston tulee kuitenkin olla riittävä ja helposti saavutettava. Esimerkiksi Laine-Ylijoki nostaa pakkausjätteen keräysvelvoitteen, joka laajeni vuonna 2024 koskemaan myös yli neljän huoneiston kiinteistöjä. Se ei suinkaan heikentänyt kauppojen pihilla olevien Rinki-pisteiden suosiota, vaan kerätyn jätteen määrä on hänen mukaansa vain kasvanut.

Biojätteen erilliskeräys vaikuttanut positiivisesti

Kun lajittelu tehdään mahdollisimman helpoksi – kustannusviisautta unohtamatta – ihmiset myös lähtevät siihen mukaan, toteaa Laine-Ylijoki. Sama koskee hänen mukaansa biojätteen erilliskeräystä.

Vuoden 2024 heinäkuusta alkaen kaikissa yli 10 000 asukkaan taajamissa oli aloitettava biojätteen erilliskeräys tai kompostointi – myös omakotitaloissa.

Laine-Ylijoki kertoo biojätteen erilliskeräyksen olleen iso askel: biojäte on painavaa ja helpottaa siten tuntuvasti massaperustaisen kierrätystavoiheen saavuttamista, toisin kuin esimerkiksi kevyet muovipakkaukset.

Vaikka biojätteiden lajittelussa on hänen mukaansa vielä kehitettävää, suunta on jo oikea. Sekajätteen koostumusta mitataan säännöllisesti, ja tuoreimmissa mittauksissa on jo nähty biojätteen määrän sekajätteessä vähentyneen selkeästi.

- Biojätettä päätyy noin 100 000 tonnia vähemmän sekajätteen joukkoon verrattuna vuosituhannen alkuaan.

Kimpparatkaisut ja yhteisöllisyys avuksi jätehuoltoon

Mitä lähempänä ja helpommin saatavilla jätteenkeräyspiste on, sitä todennäköisemmin jätteet löytävät tiensä oikeaan paikkaan. Laine-Ylijoki muistelee 400 metrin olevan joissain yhteyksissä todettu maksimietäisyys, jonka päähän ihmiset viitsivät vielä jätteensä kuljettaa.

- Tietyllä tavalla jätteet tuppaavat menemään sinne, missä niistä helpoin pääsee eroon.

Tämä edellyttää kuitenkin toimivaa infraa. Lisäksi jätteenkeräyspisteiden sijoitteluun vaikuttavat kuntien rakennusmääräykset ja asema-kaava. Joillain alueilla ratkaisua onkin haettu esimerkiksi pientaloalueiden yhteisistä korttelikeräyksistä.

- Myös biokimppaa on joillain alueilla aika paljon käytössä. Sehän on oikein hyvä ratkaisu, Laine-Ylijoki toteaa.

Hän painottaa siisteyden ja ympäristöterveyden ylläpidon tärkeyttä jätekimppojen osalta. Pientalo-alueiden yhteisistä kimpparatkaisuista, olipa kyse sitten bio- tai sekajätteestä, on ilmoitettava paikalliseen jätehuolto-yhtiöön ja varmistettava, että ratkaisu on kunnan rakennusmääräysten mukainen.

- Ja jonkun pitää huolehtia, että ympäristö pysyy siistinä ja jätemaksu tulee maksetuksi, Laine-Ylijoki muistuttaa.

- Kiinteistönomistajan vastuulla on myös sen jätehuoneiston siisteys ja ylläpito, ja että se on työturvallinen kuseille.

Puutarhajäte helposti keräykseen kimppalavalla

Puutarhajätteen käsittely on varsinkin syksyisin monen omakotiasujan päänvaivana. Haravointijätettä, risuja ja oksia kun voi kertyä yllättävänkin suuria määriä.

Alueelliset jätehuolto-yhtiöt tarjoavat syksyisin usein pidennettyjä jäteasemien aukioloaikoja ja erilaisia kampanjoita, jotta puutarhajätteestä päästään eroon vaivattomasti. Jotkut niistä ottavat risut, oksat ja lehdet vastaan jopa veloituksetta.

Laine-Ylijoki huomauttaa osalla pientaloasujista voivan olla kompostori puutarhajätteitä varten. Hän muistuttaa, että silloin biojätettä varten on kuitenkin tehtävä erillinen komposti.

- Se, mitä ehkä suosittelisin ja mitä tällä seudulla on harrastettu, on että otetaan keväisin ja syksyisin lava, joka täytetään yhdessä.

Yhteinen jätelava ja talkoot ovat olleet Laine-Ylijoen omallakin pientaloalueella tapana jo 25 vuotta. Hän kertoo asukkaiden tilaavan lavan keväällä vähän ennen äitienpäivää ja syksyllä ennen isänpäivää. Näin kaikki kimpan yhdeksän taloa saavat puutarhajätteensä helposti toimitettua keräysasemalle, eikä kenenkään tarvitse ryhtyä kuljettelemaan niitä vaivalloisesti omin päin.

- Siinäkin voi kimppoja hyödyntää. Olen huomannut, että niitä täällä harrastetaan. On välillä se-

VAIHTOLAVAT

ketterästi paikalliselta toimijalta!

SR
Jätehuolto

08 5400 409
toimisto@sr-kiinteistöhuolto.fi

- yrityksille
- yksityisille
- taloyhtiöille

SR-KIINTEISTOHUOLTO.FI

kajätelavakin, jos ihmiset haluavat siivota varastojaan.

Lajittelun esteenä usein tilan puute

On valitettava tosiasia, että jos jokin asia ei hoidu arjessa sujuvasti, se jää usein tekemättä.

Monen eri jätelajin lajittelu vaatii kodissa melkoisesti tilaa, ja Laine-Ylijoki arvelee sopivan tilan puutteen voivan olla yksi lajitteluintoa rajoittava tekijä. Lajittelumahdollisuuksien parantaminen voidaan ottaa nykyisin huomioon keittiö- tai kotiremontin yhteydessä.

Toinen lajittelun rajoitteeksi koettu asia on yleisesti liittynyt fasilitetteihin. Laine-Ylijoki toteaa, ettei keräyspisteen etäisyyttä voi kuitenkaan enää käyttää tekosyynä. Etenkin taajamissa, mutta myös useimmilla haja-asutusalueilla keskeisimpien jätelajien lajittelu on jo hänen mukaansa helposti tehtävissä.

Vaarallistenkin jätteiden osalta neuvvoja ja vinkkejä on saatavilla ottamalla yhteyttä paikalliseen jätehuoltotoimijaan. Laine-Ylijoki huomauttaa lajitteluhjeiston myös yksinkertaistuneen:

- Muovipakkauksia ei tarvitse enää pestä, niiden lajittelua on helpotettu. Eikä niitä tarvitse kuivatella tiskialtaasakaan.

Hän toteaa ihmisillä olevan kuitenkin lajittelun lisäksi arjessa paljon muitakin velvoitteita. Itseään kohtaan kannattaa olla siis armollinen, ja aloittaa edes pienistä asioista:

- Riittää, että tekee parhaansa. Jos olet lajitellut nyt sen kolme pakkausta, niin ensi vuonna sitten vaikka neljä.

Lajittelu tavaksi muuallakin kuin kodeissa

Vaikka kotitalouksien lajittelumahdollisuudet ovat nykyisin hyvällä mallilla, Laine-Ylijoki kaipaisi samaa myös muualle. Lajittelu pitäisi hänen mukaansa saada mahdolliseksi ei vain kotitalouksissa, vaan myös työpaikoilla ja julkisissa tiloissa – eli kaikkialla missä ihmiset sitten liikkuvatkin.

- Se on ainoa, jolla mahdollistetaan laajat kierrot ja riittävä jätemäärien saatavuus.

Vaikka kotitalouksien rooli on julkisessa keskustelussa korostunut, hän muistuttaa ihmisten viettävän kotonaan lopulta vain pienen osan päivästä. Jätettä syntyy kuitenkin muuallakin.

Yhtä lailla olisi tärkeää muistaa jätehuollon olevan vain kuluttamisen päätepiste: sen kohdalla kaikki resurssit on jo käytetty, Laine-Ylijoki muistuttaa. Positiivista muutosta onkin haettava yhtä lailla ihmisten kulutustottumuksista ja yritysten tuotesuunnittelusta.

- Kestävässä kehityksessä se fokus ei saa se olla vain siinä jätteessä, vaan niissä muissa valinnoissa ja tekemisessä.

Suomen Kiertovoima edustaa julkista jätehuoltoa ja kuntien 33 jätelaitosta. Lisätietoja: www.kivo.fi.

Freepik

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Vinkit energiatehokkuuteen ennen lämmityskauden alkua

Energiatehokkuus alkaa kiinnostaa viimeistään siinä vaiheessa, kun omakotitalon omistaja saa lämmityskauden ensimmäisen energialaskun pöydälleen. Jo ikkunoiden ja ovien tiivisteet vaikuttavat paljon talon energiatehokkuuteen, ja sen myötä lämmityskuluihin ja asumismukavuuteen.

Omakotitalon omistajan kannattaa miettiä kotinsa energiatehokkuutta. Energiatehokkuus koostuu kolmesta asiasta: rakenteiden energiatehokkuudesta, teknisistä järjestelmistä ja siitä, miten käyttäjä itse toimii.

Energiatehokkuuden asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** painottaa, että energian säästäminen on aina tärkeää. Kiinteistönomistajaa motivoivat usein eniten kustannussäästöt: aina kun säästää energiaa, säästää myös rahaa. Kiinteistönomistajan kannattaa myös varautua yllätyksiin ja ennakkoida.

– Energian hinnat ovat pitkässä juoksussa kohonneet ylöspäin, energian hinta oletettavasti kasvaa. Tapahtumat maailmalla voivat muuttaa energian hintaa nopeastikin. Muutama vuosi sitten tuli energiakriisi ja hinta nousi todella nopeasti hyvin

korkeaksi. Silloinhan oltiin pulassa laskujen kanssa. Nyt tilanne on onneksi parempi.

Hintaheilahtelujen vaikutukset ovat pienemmät energiatehokkaammissa kiinteistöissä. Virtanen kannustaa miettimään energiatehokkuutta pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Toinen näkökulma energiatehokkuuteen on ekologisuus.

– Energiatehokkuudella voi pienentää omaa hiilijalanjälkeä ja resurssien kulumista maapallolla. Vaikka energia olisi puhtaasti tuotettua, energian säästäminen on ympäristösyiden takia järkevää.

Mieti energiatehokkuutta remontoidessa

Energian säästämiseksi voi tehdä paljon itse. Virtanen kannustaa jokaista kodinomistajaa seuraa-

maan energian- ja vedenkulutusta.

– Kulutusta kannattaa seurata. Se on kodin omistajan tärkeimpiä toimia. Jos kulutus nousee tai laskee selittämättömästi syystä, se voi kertoa jostain viasta, joka täytyy etsiä ja paikantaa.

Kiinteistön lämmitystapaa Virtanen pitää merkittävänä. Kiinteistöjen ja veden lämmitys on suomalaisissa rakennuksissa suurin yksittäinen energiasyöppö.

– Tilojen ja käyttöveden lämmitys voidaan tehdä eri tavoilla. Monet omakotitaloista ovat suorasähkölämmitteisiä kiinteistöjä. Nykymittapuulla ne eivät ole lämmöntuotannon kannalta kovin energiatehokkaita.

Myös ilmanvaihdolla on iso merkitys kodin energiatehokkuuteen. Ilmanvaihdon suodattimet kannattaa uusia tai puhdistaa vähintään kaksi kertaa

vuodessa, jotta järjestelmä toimii energiatehokkaasti ja sisäilma säilyy hyvänä. Vanhemmissa taloissa saattaa löytyä ilmanvaihtojärjestelmiä, jotka eivät kerää lämpöä talteen.

– Remontoitavat talot siirtyvät usein lämpöä talteen otta-vaan ilmanvaihtojärjestelmään.

Valitettavasti ilmanvaihdon remointi on hieman kal- liimpaa jälkikäteen, mutta siitä saadaan merkittävää ener- giasäästöä pitkällä aikavälillä.

Virtanen kehottaakin miettimään energiatehokkuutta aina, kun taloon tehdään rakenteisiin koskevia remonteja.

– Parhaita hetkiä parantaa energiatehokkuutta ovat ne, kun avataan rakenteita jonkin muun toimenpiteen takia, esimerkiksi tehdään jotain seinille tai katolle. Silloin saa kaikista parhaat hyödyt, kun rakenne joudutaan muuten- kin avaamaan.

Rakennukseen sinänsä liittymätön energiatehokkuuden asia on asukkaan tapa käyttää rakennusta. Esimerkiksi sisä- lämpötilalla on suuri merkitys.

– Kannattaa miettiä, voitaisiinko energiankulutusta pie- nentää asuintutumuksia muuttamalla. Jos on kaksi vierek- käistä, identtistä kiinteistöä, joista toisen sisälämpötila on 2 astetta toista korkeampi, sillä menee melkein 10 % enem- män energiaa tilan lämmitykseen vuoden aikana, Virtanen havainnollistaa.

Tarkkaile ikkunoiden ja ovien tiivisteitä

Ikkunoiden tiivisteet voivat vuotaessaan kasvaa kokoaan suuremmaksi ongelmaksi luomalla ikävän noidankehän.

– Jos tiivisteet vuotaa, se aiheuttaa vetoa, joka heikentää sisäolosuhteita. Kuvitellaan vaikka, että olohuoneessa soh- van lähellä oleva ikkuna falskaa ja kylmä ilma aiheuttaa ve- toa. Silloin saatetaan ajatella, että pitää nostaa lämpöä. Täl- löin koko kiinteistön energiankulutusta nostetaan vain sen takia, että tiivisteiden huono kunto ja veto aiheuttaa haittaa.

Jos huono tiiviste olisi havaittu ja vaihdettu ajoissa, vetoa ei olisi päässyt syntymään eikä energiankulutus kasvanut. Ikkunoiden tiivisteitä voi pitää silmällä vähällä vaivalla esi- merkiksi ikkunanpesun yhteydessä.

– Yleensä ihmiset pesivät ikkunat vähintään kerran vuo- dessa. Sen yhteydessä on hyvä tarkastella tiivisteiden kun- toa ikkunakohtaisesti. Kun ikkunan avaa, voi katsoa tiivis- tettä ja varmistaa, että se on koostumukseltaan elastinen ja kimmoisa. Jos tiiviste on painunut lyttyyn tai haperoitunut rikki, se tulee vaihtaa, Virtanen kertoo.

Myös ikkunanpuutteiden puuosia kannattaa tarkastella. Jos maali hilseilee tai pinta lahoilee, se yleensä kertoo il- mavuodoista. Tärkeintä on tiivisteiden tunnustelu ja silmä- määräinen tarkistaminen. Ovien tiivisteitä koskevat samat peruseriaatteen kuin ikkunoita: kunto tarkastetaan silmä- määräisesti aika ajoin, ja tiiviste uusitaan ja vaihdetaan tar- vittaessa.

– Erona on se, että ovia käytetään päivittäin ja moneen otteeseen. Tarkastusväli voi siis olla tiheämpi jatkuvan käy- tön takia.

Ikkunoiden tiiviyttä voi tarkastella myös erilaisilla testeil- lä. Yksi testi on laittaa paperi puoliksi ikkunan ja karmin vä- liin ja sulkea ikkuna. Paperia ei pitäisi saada vedettyä hel- posti ikkunan läpi. Jos näin käy, tiiviste ei toimi kunnolla. Tällöin kannattaa tarkistaa, onko tiiviste tarpeeksi iso.

Tiivistäminen ei ole kohtuuton urakka

Tiivisteiden vaihtaminen on sen verran helppo toimenpi- de, että sen voi tehdä kokonaan itse. Vaihtoon kannattaa varata riittävästi aikaa ja kärsivällisyyttä etenkin, jos sitä te- kee ensimmäistä kertaa. Kohtuuton urakka ei kuitenkaan ole luvassa. Virtanen arvioi, että omakotitalon ikkunoiden tiivisteet saa vaihdettua päivässä. Vaihto kannattaa ajoittaa lämpimämpään vuodenaikaan:

– Jos homma ei mene kerralla nappiin, niin sitten ei kär- sitä haittavaikutuksista. Itseliimautuva tiiviste, jota useim- mat käyttävät, vaatii myös lämpimän pinnan, jotta liima tarttuu. Muita tapoja tiivisteiden kiinnittämiseen voi tehdä myös kylmempään aikaan, mutta ikkunoita ei yleensä viitsi pitää tiivistämisen ajan auki talvella, Virtanen huomauttaa.

Tiivisteissä löytyy mistä valita. Niitä valmistetaan eri- laisista materiaaleista, lisäksi on olemassa erikokoisia ja -muotoisia tiivisteitä. Valinta tehdään ikkuna- ja ovikohtai-

SUURTEHOIMUROINNIIT SEKÄ PUHALLUSVILLAT ASENNETTUNA!

LAPIN PUHALLUSVILLA KY
Pyydä tarjous: 045 272 5400
juha-pekka.julkunen@puhvilla.fi
www.lapinpuhallusvilla.fi

PUHDAS VALINTA

ILMANVAIHTOJÄRJESTELMIEN
PUHDISTUKSET • MITTAUKSET • SÄÄDÖT

Yli 700
Asunto Oy:n
ja yli 2800
omakotitalon
kokemuk-
sella!

KYSY TARJOUS!
P. 045 201 3010
MARKUS KOKKO
www.luosiivous.fi

Suosittu Karelia Ikkunat ja ovet
nyt myös Pohjois-Suomessa!

**PARASTA SUOMALAISTA
LAATUA KODILLES**

**Valtakunnallinen yrittäjäpalkinto 2024.
Kotimainen PVC-vapaa ikkuna.**

- Asennettuna tai toimitettuna
- Omakotitalot ja rivi- ja kerrostalot
 - Puu-alumiini-ikkunat
- Ulko-ovet • Autotallinovet

TEEMME KAUPPAA MONELLA TAVALLA
asiakaskäynneillä, sähköpostitse, Teamsillä,
puhelimitse – asiakas päättää

Ota yhteyttä
Peitsa Juujärvi
Puh. 040 903 0781
peitsa.juujarvi@kareliaikkuna.fi

**NUOHOUKSET, SISÄPIIPPUJEN
ASENNUKSET, HORMITARKASTUKSET**

ILMASTOINNIN PUHDISTUKSET,
SÄÄDÖT, DESINFIOINNIT, KUVAUKSET

OTA YHTEYTTÄ!
KH-Nuohous oy
www.khnuohous.fi
040 589 3163

sesti. Virtasella on kuitenkin tiivisteiden valintaan yksinkertainen vinkki:

– Jos vanha tiiviste on toiminut oikein ja olet tyytyväinen, valitse samanmuotoinen ja -paksuinen. Tarvittaessa voi leikata saksilla pienen palan mukaan rautakauppaan.

Jos ikkunasta löytyy urat tiivisteitä varten, tulee valita uratiiviste. Tämä on Virtasen mukaan hyvä muistuttaa, mutta muutoin voi aina noudattaa aiemmin toiminutta tiivistettä. Tiivisteiden paksuuden varmistamiseen on kätevä testi.

– Ikkunan ja karmin väliin voi laittaa palan sinitarraa. Kun sulkee ikkunan ja aukaisee, sinitarra on sen välin paksuinen, joka ikkunasta pitää tiivistää.

Netissä on paljon ohjeita tiivistämiseen niin kuvina kuin videoinakin. Valmistajan ohjeet kannattaa kuitenkin aina lukea ensin läpi. Valmistajan ohjeissa voi olla kyseisen tiivisteiden kannalta olennaisia tietoja. Kun valmistajan ohjeita noudattaa, tiivistäminen todennäköisesti onnistuu.

Tiivisteiden vaihtoa ei tarvitse arkailla

Kokemattomalla tekijällä vaihtaminen saattaa vaatia aluksi harjoittelua. Ongelmia voi tuottaa esimerkiksi tiivisteiden saaminen oikealle kohdalle. Tiivisteiden ei tulisi liikkua aina, kun ikkunaa avataan tai suljetaan. Väärään kohtaan laitettu tiiviste voi kulua oikein asennettua nopeammin.

– Tiivisteiden pitäisi vain mennä lyttyyn, kun ikkuna suljetaan. Jos tiiviste ei ole oikeassa kohdassa ja siihen kohdistuu sivuttaisliikettä, se saa tiivisteiden irtoamaan tai repsottamaan. Tällöinkään oikean kokoisen tiivisteiden ei pitäisi päästää ilmaa ainakaan heti läpi, mutta pinta lähtee irtoamaan seinästä, ja tiiviste alkaa kulumaan.

Myös tiivistekohdan huolellinen puhdistaminen on Virtasen mukaan tärkeää.

– Jos on jäänyt vanhan tiivisteiden roippeita tai likaa siihen pinnalle, tiiviste ei pysy niin hyvin. Eli ensin poistetaan vanha tiiviste, roskat ja liimanjämät vanhasta tiivisteestä. Sitten pinta puhdistetaan, annetaan kuivua ja uusi asennetaan puhtaalle pinnalle.

Jos jokin menee pieleen, kannattaa asentaa kokonaan uusi tiivisteidenpätkä. Jos yksi ikkunan kantti ei mene kohdalleen, kaikkia sivuja ei kuitenkaan tarvitse vaihtaa. Tiivistenauhaa myydään onneksi jopa kymmenien metrien mittoissa.

– Jos pätkää menee hukkaan harjoittellessa, tiivistettä riittää kyllä epäonnistuneidenkin yritysten varalta, Virtanen toteaa.

Tiivisteiden vaihtoa ei kannatakaan liikaa arkailla, eikä niiden asentaminen vaadi ammattilaisen tilaamista.

– Mikään ei toki estä soittamasta jonkinlaista apua paikalle, jos on epävarma taidoistaan. Mutta pääosin tiivisteiden vaihtaminen on sellainen homma, että sen pystyy kuka tahansa itse tekemään. Kannustankin, että ei muuta kuin alkaa tekemään. Siinä joko onnistuu tai vähintäänkin oppii tekemään sen paremmin, Virtanen kannustaa. ■

Entavision.fi
KORJAUSRAKENTAMISEN ASIAANTUNTIJA

Selvitetään asuntojen ongelmia.

Asuntokaupan kuntotarkastus 2 vrk:n toimitustakuulla.

LVI-suunnitelmat

044 744 8040 | OULU | toimisto@entavision.fi

Katto- ja seinäpellit, tikkaat, lumiesteet sekä sadevesijärjestelmät.

Nopeasti tontille tuotuna!

Pyydä tarjous soittamalla tai tarjouslaskurilla netissä!

08 5634 700

Teppolantie 4, Kempele. www.profiilikeskus.fi

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

TALO TUKI

”HYVIN SUUNNITELTU ON PUOLIKSI TEHTY”...MYÖS KORJAUSRAKENTAMISESSA

Laadukas tutkimus ja korjaussuunnittelu mahdollistaa onnistuneen lopputuloksen ja säästää kokonaiskustannuksissa.

Luota korjaus- ja rakennesuunnittelussa laatuun, jolloin voit odottaa sitä myös lopputulokselta.

Laadukkaat suunnittelu- ja tutkimuspalvelut löytyvät TaloTuen kautta.

NPS
85

OTA YHTEYTTÄ!

oulu@talotuki.fi

p. 08 4154 3300

KESTÄVÄT AKU-VAUNUT SAAT AGCO SUOMELTA!

AKU CP327-LH – Tilava kuomukärry hitsatulla rungolla

Lehtijouset

- Kipin kaasujousi
- Musta 100 cm kuomu
- Vahvistettu takalaita
- Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
- Astinlaudat lokasuojissa

TARJOUS!
2390 €
Norm. 3222 €

- Lava 327 x 150 cm
- Kantavuus 527 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm

AKU CP365-LBHE PRO – Erittäin vahva kärry korkeilla laidoilla

Lehtijouset

- Kipin kaasujousi
- Musta 100 cm kuomu
- Vahvistettu takalaita
- Vetopää 1500 kg
- 2 vahvikeputkea takalaidassa
- Vahva lehtijousiakseli, 2000 kg

TARJOUS!
4490 €
Norm. 4835 €

- Lavan koko 360 x 150 cm
- Kantavuus 1199 kg
- Kokonaispaino 1600 kg
- Laitakorkeus 56 cm

AKU CP 400-DRP – Auton tai kappaletavaran kuljetukseen

Hitsattu runko

Hinta ilman laitoja
TARJOUS!
4500 €
Norm. 4995 €

Sivulaitasarja (laidat+tolpat)
1300 €
Ajoramppisetti 2500 x 346 mm
900 €

- Lavan koko 400 x 200 cm
- Kantavuus 2270 kg
- Kokonaispaino 2850 kg
- Lastauskorkeus 65 cm
- Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
- Jarrullinen
- Ajorampeja voi käyttää sivulastauksessa
- Irroitettavat lavatolpat
- Laitakorkeus 35 cm, eloksoitua alumiinia
- Sivulaitojen lavalukot upotettu

AKU CP350-LH PRO – Erittäin vahva kärry hitsatulla rungolla

Päivitetty malli

- Kelkkavarustus
- Kipin kaasujousi
- Musta 100 cm kuomu
- Työkalulaatikko
- Lehtijouset

UUTTA! Takalaidan ketjut

TARJOUS!
2890 €
Norm. 3646 €

- Lava 350 x 150 cm
- Kantavuus 509 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm

**AGCO
SUOMI**

AGCO SUOMI OY Zetelliintie 19, Kempele www.agcosuomi.fi
Arvi Seppänen, 040 821 9139, arvi.seppanen@agcocorp.com
Jarno Ahonen, 040 759 7205, jarno.ahonen@agcocorp.com

Tutustu AKU-kärryihin: agcosuomi.fi

UUTUUS LISÄVARUSTE!
Swisstrax-pohja. Kysy.
Esim. tähän kärryyn 335 €

Hinnat niin kauan kuin tavaraa riittää. Sisältää alv 25,5 %.

AKU
Takuu 2 vuotta

Teksti: Elina Salmi

Keittiö toimivaksi ja kauniiksi

Kulahtaneen keittiön ilmettä voi muuttaa aika pienin keinoin, mutta joskus syntyy halu laittaa kaikki uusiksi. Silloin yleensä tarvitaan ammattimiehiä ja joskus myös rakennuslupa.

Keittiöremonttiin ryhtymisen ja sen lopullisen toteutumisen välillä voi kulua joskus pitkäkin aika. Hyvä niin, sillä vähänkin isompaan remonttiin saa kulumaan reippaasti aikaa ja rahaa – siksi asiat on mietittävä ja suunniteltava huolella.

Onko keittiössä toiminnot oikeilla paikoilla vai pitääkö liikkumista eri pisteiden välillä jotenkin sujuvoittaa? Onko pistorasioita tarpeeksi? Entä säilytystilaa ja laskutasoja? Onko oikeissa paikoissa valoa tarpeeksi vai joutuuko kokatessa tihrustelemaan liian heikossa valaistuksessa?

Alkajaisiksi voi hakea ideoita ja inspiraatiota netistä, lehdistä, keittiömyymälöistä tai vaikka asuntomessuilta. Kun omat mieltymykset alkavat hahmottua, on aika laatia budjetti ja sovittaa keräämistään ideoista siihen ne, joihin omat varat riittävät. On hyvä muistaa, että harvoin budjetti toteutuu sellaisenaan – pelivaraa on siis hyvä olla.

Jos on aikeissa tehdä muutakin kuin vain vaihtaa

kaapinove, tiskialtaan ja ehkä hanat, voi vastaan tulla keskeisten elementtien, kuten vaikkapa vesipisteen ja viemärin tai lieden siirto toiseen paikkaan. Silloin remontti siirtyy toiseen kokoluokkaan.

Vaikka olisi aikeissa tehdä ison osan töistä itse, kannattaa isompaan remonttiin palkata hyvä suunnittelija. Hän on tärkeä apu, koska osaa ammattilaisena tehdä ehdotuksia, joilla keittiöstä saa toimivan, hoitaa lupa-asiat ja varmistaa urakoitsijan pystyvyyden ja pätevyyden. Hyvän suunnittelijan lisäksi kannattaa satsata laadukkaisiin materiaaleihin.

Vesipisteen siirto saattaa vaatia rakentamislupa

– Putkityöt keittiössä tarkoittavat yleensä viemäriä ja vesijohtoa. Jos niitä halutaan siirtää, saattaa toimenpide vaatia rakentamislupa, muistuttaa eri-

koisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Jos muutokset ovat niin laajoja, että järjestelmää rakennetaan kokonaan tai isolta osalta uusiksi, voi lupa olla tarpeen. Jos taas työ on niin pieni, että sen voi ajatella olevan enemmänkin huoltoa, niin lupaa ei yleensä tarvita. Käytäntö vaihtelee kunnittain ja helpommalla pääsee, kun kysäisee asiaa oman kuntansa rakennusvalvonnasta.

Vesipisteiden tai viemäreiden paikkoja muutettaessa on otettava huomioon joitakin luonnonlakeja. Suomessa on käytössä viettoviemärijärjestelmä ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että viemäriputkessa pitää olla kaatoa riittävästi ja maan vetovoiman pitää pystyä vetämään jätevesi putkessa eteenpäin. Viemäriputkessa ei siis voi olla ylös tai alas meneviä mutkia tai vaikka kynnysten ylityksiä. Sen on pakko olla suora ja tasainen putki. Lisäksi se pitäisi saada siististi katseilta piiloon.

Freepik

– Jos vesipisteen paikka halutaan vaihtaa, niin mahdollistahan se toki on. Silloin viemäriputken voi joutua viemään lattian läpi alakertaan tai kellariin ja rakentamaan putkea siltä osin uutena. Vesijohtojen siirtely on helpompaa, koska vesi kulkee niissä paineen avulla sekä ylös- että alaspäin. Koska vesijohdot ovat viemäreitä pienempiä, on niiden kotelointikin yksinkertaisempaa.

Muista huolehtia astianpesukoneen vuotosuojauksesta

Vesipisteen ulkonäkö muuttuu kertaheitolla, kun vaihtaa tiskialtaan ja hanan. Niiden vaihtamiseen ei tarvita välttämättä ammattimiestä, vaan työn saa tehdä itse. Silloin pitää tietysti ymmärtää se tosiasia, että jos ongelmia tai vuotoja ilmenee, löytyy vahingon aiheuttaja vessan peilistä.

Astianpesukoneenkin voi asentaa halutessaan itse. Silloin on muistettava huolehtia, että koneen vuotosuojaus ja vuodon havaitsemiseen liittyvät seikat on tehty ympäristöministeriön asetuksen mukaisesti. Asetus sanoo selkeästi, että koneen paikka on rakennettava niin, että vuoto ilmenee heti ja että se voidaan havaita.

– Vuotokaukalo tai vastaava ratkaisu koneen alla tuo vuotoveden koneen eteen, jolloin se havaitaan heti ja on helppo hoitaa pois kuivaamalla pintakosteus eikä vahingosta synny silloin pidempiaikaisia seuraamuksia. Ilman vuotosuojausta pienehköstä vuodosta ja löysästä liitoksesta saattaa tihkua vettä koneen taakse ja alle pitkäänkin. Silloin on vaara, että rakenteisiin alkaa kehittyä terveydelle haitallista kasvustoa. Astianpesukonetta ei myöskään saa jättää päälle valvomatta ja hana pitää muistaa sulkea aina heti, kun kone lopettaa ohjelman.

Vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuvia vahinkoja

Vaikka ison osan keittiöremontista voi halutessaan tehdä itse, niin sähkötyöt ovat selkeä poikkeus. Niitä saa tehdä ainoastaan sellainen henkilö, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja tarvittavat luvat. Jos johtoja kytkee henkilö, jolla ei ole siihen lupaa, voi asennuksesta aiheutua pahimmassa tapauksessa tulipalo tai joltakulta perheenjäseneltä tai vieraalta lähteä henki. Myöskään vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuneita vahinkoja.

Asiansa osaavan sähkömiehen lisäksi onnistuneen remontin avain on hyvä sähkösuunnittelija. Hän osaa antaa kullannarvoisia vinkkejä esimerkiksi pistorasioiden sijoittelusta ja valaistuksesta ja tekee toteutussuunnittelun niin, että johdot saadaan häivytettyä siististi rakenteisiin.

Keittiön sähkötöistä ehkä suuritöisin on lieden siirto toiselle seinustalle, koska nykyaikainen, täysikokoinen sähköliesi tarvitsee toimiakseen kolmivaihevirtaa. Muuten keittiön sähkötyöt ovat kevyempiä ja liittyvät ennen kaikkea pistorasioihin ja valaistukseen. Aniharvoin keittiössä sähkönkulutus remontin yhteydessä kasvaa niin, että pääkeskuksen kokoa pitää kasvattaa.

Kaikessa remontoinnissa on aina turvallisinta toimia yrityksen kanssa – niin myös sähkö- ja putkiasioissa. Kun kuluttajan vastinparina on yritys, selustan turvaa kuluttajansuojalaki ja yrityksellä on vastuu tehdyistä töistä ja mahdollisista virheistä tai vahingoista. Jos taas työt tekee yksityishenkilönä sinänsä ehkä hyvinkin pätevä naapurin mies, jää vastuu itselle, sillä laki ei suojaa kahden kuluttajan välistä kauppaa. ■

VARAA AIKA 010 5043 400

TÄYDEN PALVELUN
KALUSTETOIMITUKSET
KODIN KAIKKIIN TILOIHIN

Since 1981
Lumia
KEITTIÖT

OTA YHTEYTTÄ! • Myrskyläntie 6, Oulunsalo • www.lumiakeittiot.fi

**VARAA NYT TALVEN
SISÄREMONTTI!**

Myös julkisivu- ja vesikattoremontit.

Soita heti 040 582 7450

www.tahtirakennus.fi/huoneistoremontti

luotettava
kumppani

Teksti: Elina Salmi

Auto kuntoon ennen talvikelejä

Joka syksy saamme lukea, miten talvi yllätti autoilijan. Jotta näin ei kävisi, auto on syytä laittaa iskuun hyvissä ajoin ennen kylmää vuodenaikaa. Tärkeää on myös kääntää oma ajo- ja ajattelutapansa talviasentoon.

Talviautoilu on taitolaji. Siihen liittyy paljon muutakin kuin vain renkaiden vaihto.

– On aina parempi hoitaa niin autoon kuin muutenkin talviautoiluun liittyvät asiat kuntoon hyvissä ajoin, itselle sopivana ajankohtana. Näin niitä ei tarvitse tehdä pakon sanelemana, kiireisenä arkiaamuna, muistuttaa Autoliiton koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen**.

– Yksi tärkeimmistä on auton säännöllinen huolto. Säännöllisesti huolto-ohjelman mukaan huollettu auto on toimintavarma ja turvallinen. On hyvä olla itsekkin perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee. Jos huolto on talven lähes-tyessä ajankohtainen, niin se kannattaa tietysti hoitaa alta pois.

Huoltojen välissäkin on syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa öljyn ja jäähdytinnesteen määrä. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmissä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia siitä, että nesteen pakkaskestävyys säilyy riittävänä.

Samalla kannattaa vilkaista jarrunesteen määrä. Aniharvoin sitä joutuu itse lisäämään, mutta jos pinta alkaa laskea, on se usein merkki siitä, että jarruissa ei ole kaikki kunnossa. Lasinpesunesteen eli kotoisammin pissapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tymä-

käksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Talvirenkaisiin enemmän urasyvyyttä ja ilmaa

– Hyvissä ajoin ennen alle laittoa on syytä tarkastaa talvirenkaiden kunto. Jos näyttää siltä, että ne joutuu uusimaan, ehtii kilpailuttaa ja hankkia uudet ennen sesongin alkua. Kilpailuttamalla voi säästää reippaasti rahaa, tietää Vesalainen.

Kilpailuttamisen voi vaivatta hoitaa niin, että lähettää samansisältöisen sähköpostin muutamalle rengaskauppiaille ja valitsee niistä haluamansa.

Lain mukaan talvirenkaan urasyvyyden pitää olla vähintään kolme

millimetriä, että sillä saa ajaa. Turvasuosituksena on kuitenkin vähintään viisi millimetriä. Urasyvyyttä mittaillessa on samalla hyvä katsoa, onko rengas kulunut tasaisesti vai esimerkiksi toisesta reunasta enemmän. Mikäli kuluminen on epätasaista, ovat auton pyöränkulmat pielessä ja se taas kielii siitä, että autossa voi olla jokin nivel tai pusla väljä. Tällöin pitää kulunut tai rikkinäinen osa vaihtaa ja sen jälkeen säätää pyöränkulmat kohdalleen ja hankkia uudet renkaat. Kun on liikkeellä ajoissa, ehtii nekin hoitamaan kuntoon ennen talvea.

Jos käyttää nastarenkaita, pitää tarkastaa, että kaikki nastat ovat tallella ja kunnolla kiinni. Myös renkaan ikä on turvallisuustekijä ja suositus on, että renkaita käytetään enintään kuusi ajo-

Freepik

kautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta – kumpi tulee ensin vastaan. Renkaan kyljessä, DOT-merkinnän lopussa, ovaalin sisällä oleva nelinumeroinen sarja kertoo valmistusviikon ja -vuoden. Esimerkiksi numerosarja 1621 kertoo, että rengas on tehty viikolla 16 vuonna 2021.

– Renkaiden vaihdon jälkeen pitää aina tarkistaa rengaspaineet. Suositusten, että talviaikaan renkaassa pidetään ilmaa 0,2 baria valmistajan suositusta enemmän, koska lämpötilan laskiessa 10 astetta, myös rengaspaine putoaa 0,1 baria.

Valot, vilkut, lukot ja avaimen paristot

Valojen ja vilkkujen toiminta pitäisi tarkistaa viikoittain, mutta tietyt asiat korostuu, kun pimeä vuodenaika lähestyy. Autossa onkin hyvä pitää mukana varapolttimoita kaiken varalta. Myös pyyhkijän sulat on vaihdettava, jos ne jättävät kalvoa tai raitoja.

Auton lukkopesät Vesalainen suosittelee voitelemaan lukko- tai aseöljyllä. Samaa tavaraa kannattaa ruiskauttaa myös lukittavan bensa-tankin ja mahdollisen suksiboxin lukkoihin.

– Niissäkin autoissa, joissa oven lukkopesä ei ole näkyvässä, se löytyy yleensä jonkin peitelevyn alta hätätilanteita varten. Sekin kannattaa ottaa esiin ja voidella.

Useimmissa uudehkoissa autoissa on kauko-ohjainavain, joka mahdollistaa ovien avaamisen autosta riippuen nappia painamalla tai kahvaan tarttumalla. Avaimen paristot kannattaa vaihtaa säännöllisesti, esimerkiksi aina renkaiden vaihdon yhteydessä. Siten tulee varmistettua, että avain toimii mahdollisimman hyvin ympäri vuoden.

Varsinkin talvella avain helposti kylmettyy takin taskussa, jolloin hyväkään paristo ei välttämättä kykene luovuttamaan virtaa riittävästi ovien avaamiseksi. Tällaista tilannetta varten on syytä perehtyä myös auton hätäavaus- ja -käynnistysjärjestelmiin, jotta ei jää auton ulkopuolelle ulkoilupäivän päätteeksi.

Maskipeiton asennus ja vahaa pintaan

– Jos autossa saa käyttää maskipeit-

toa, käyttäisin sitä ehdottomasti. Uusissa autoissa on kuitenkin paljon sellaista tunnistin-, tutka- ja anturitekniikkaa, jota ei saa peittää, joten ei kannata askarrella mitään omatekoisia viritelmiä pahvista, vaan käyttää autonvalmistajan suosittelemaa mallikohtaista peittoa.

– Maskipeiton hyötyjä on muun muassa se, että moottori lämpiää nopeammin ja jäähtyy hitaammin. Peitto myös suojaa jäähdytintä kiveniskemiltä ja estää monenlaisia jäätymisongelmia kokonaisvaltaisesti, kun ajoviima ei pääse moottoritiilaan. Maskipeiton ansiosta moottoritiila säilyy myös puhtaampana.

Maskipeiton käyttöaika on usein sama kuin talvirenkaiden käyttöaika. On tietysti hyvä käyttää tervettä maalaisjärkeä: jos talvella tulee pidempi lämpöjakso, saattaa maskipeitto olla järkevää ottaa tilapäisesti pois.

Auton maalipinta on hyvä suojata vahaamalla auto keväin syksyin. Vahatusta pinnasta kura ja suolaroiskeet irtoavat helpommin. Muita talvelta varjeltavia ovat esimerkiksi automaattisesti kääntyvät peilit. Mekanismi voi rikkoutua, jos peili on jäätynyt. Toiminto siis kannattaa kytkeä pois päältä talven ajaksi.

Auton esilämmitys – on se sitten niin sanottu lohkolämmitin tai polttoainetoiminen lisälämmitin – kannattaa ottaa käyttöön kun lämpötila laskee lähelle nollaa. Useimmissa sähköautoissa on jo valmiiksi monipuoliset esilämmitysmahdollisuudet.

Sisätilojen esilämmityksen ansiosta ikkunat ovat usein valmiiksi sulat ja auto odottaa kuljettajaa muutenkin mukavan lämpöisenä. Asenna siis sisätilanlämmitin ajoissa takaisin telineeseensä ja etsi lämmitysjohto.

Vaihda laiska akku ajoissa

12 voltin akku on keskeinen kapine sujuvan talviautoilun kannalta niin polttomoottori- kuin sähköautoisakin. Akkuongelmat ovat Vesalaisen mukaan suurimpia työllistäjiä myös Autoliiton tiepalvelussa.

– Keskiavertakun käyttöikä on noin viisi vuotta. Jos syksyllä kelin viiletyksellä tuntuu siltä, että akku pyörittää starttia laiskanlaisesti,

PAIKALLINEN AUTOKORJAAMOSI

- Määräaikaishuollot
- Jarru-, alusta- ja jakopääntytöt
- Ajoneuvojen sähkövianhaku ja korjaus
- Varustelu: Taksit, Dräger alkoholukot (myös valvottu), lisävalot ja lisälämmittimet
- Piirturi- ja nopeudenrajoitintarkastukset
- VDO -piirturit, asennukset ja tarkastukset

PYYDÄ TARJOUS!
Tervetuloa!

Oulun Autosähkö ja Huolto Oy

Louhimontie 10, 90620 Oulu
Puh. 010 338 8940
Avoinna: ma-pe klo 7.30 - 16.30
info@oah.fi, www.oah.fi

kannattaa akku silloin vaihtaa. Ja taas mieluummin ajoissa, itselle sopivana ajankohtana, eikä pakon sanelemana, jonain kiireisenä arki-aamuna, kun pitäisi päästä liikkeelle.

– Myös autonkäyttötapa vaikuttaa akun kuntoon. Jos ajetaan pakkaskeleillä koko ajan vain lyhyttä matkaa kotoa töihin ja takaisin, ei kylmä akku ehdi latautua tarpeeksi ja sen varaus pikku hiljaa laskee. Markkinoilla on jälkikäteen asennettavia, melko edullisia akkulämmittimiä. Osa näistä on verkkovirtakäyttöisiä ja osa taas menee päälle, kun auto käynnistetään tai akkua ladataan ulkopuolisella laturilla. Akkulämmitin lämmittää akun, jolloin se pystyy ottamaan vastaan latausvirran paremmin.

Lämpimät vaatteet lyhyillekin kauppareissuille

Kylmän kelin aikaan liikkeelle lähdetessä pitää huolehtia, että kaikilla on riittävän lämpimät vaatteet mukana. Moni ajattelee, ettei tarvitse toppatakia, kun lähtee käviseemään kaupassa, mutta koskaan ei voi tietää, mitä sattuu. Jos auto tekee tenän ja alkaa jäähtyä, muuttuu olo nopeasti kurjaksi liian kevyessä varustuksessa.

On myös liuta tavaroita, jotka pitäisi löytyä talviautosta. Sellaisia ovat esimerkiksi lumiharja, jääskrapa ja autoon käyttöön sopivankokoinen lumilapio. Tarpeellisia ovat myös ensiapulauku, tasku- tai otsalamppu uusin paris-

toin ja heijastinliivit jokaiselle.

Niitä ei kannata laittaa auton taratilaan alimmaiseksi, vaan mieluummin esimerkiksi sivulokeroihin, joista ne löytyvät hätätilanteessa nopeasti. Heijastinliivit mahtuvat väkivä ovi-ovikuihin. Ne kannattaa pukea päälle jo autossa sisällä, jos tulee tarve poistua autosta.

Puhelimeen kannattaa ladata tiepalvelusovellus tai vähintäänkin laitaa yhteystietoihin tiepalvelun numero. Niiden turvin avun saa tarvittaessa nopeasti.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä tehtävänä on kääntää kuljettajan pää talviasetuksille. Liukkaat kelit vaativat totuttua alhaisempaa nopeutta ja riittävää ennakoituaikaa.

– Tuttuunkaan mutkaan ei liukkaalla kelillä parane tulla kesävauhdilla, ettei käy pahasti. Kelin mukaisen tilannenopeuden lisäksi talviajon turvallisuutta lisää kunnollinen turvaväli. Edellä ajavaan pitäisi olla väliä vähintään neljä sekuntia.

Turvavälin voi tarkistaa yksinkertaisella tempulla. Kun edellä ajava ohittaa jonkin kiintopisteen – kuten liikennemerkin, tolpan tai edessä olevan silan varjon – alkaa laskea rauhallisesti neljään. Vasta sen jälkeen saisi olla itse saman kiintopisteen kohdalla.

– Riittävä turvaväli antaa mahdollisuuden ajaa omilla – ei edellä ajavan – ehdoilla. Silloin jää paljon enemmän aikaa havainnoida, arvioida, ajatella ja toimia. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kompostoida voi myös talvella

Talvikompostointi on oma lajinsa. Hyvin lämpöeristetyin kompostorin lämpö säilyy vuoden ympäri, mutta avuksi kannattaa ottaa myös muutama vinkki:

- 1. Vie säännöllisesti uutta jätettä
- 2. Lisää riittävästi kuiviketta
- 3. Tyhjennä myös talvella
- 4. Säädä ilmanvaihtoa pienemmälle
- 5. Sekoita kompostia maltilla

ja jäätyy herkästi talvella. Siksi kompostimassan päälle on tärkeää lisätä riittävästi kuiviketta, vähintään kolmasosa viedyn jätteen määrästä.

Kompostoria on tyhjennettävä myös talvella. Kun kompostista tyhjennetään jäähtynyttä kompostimassaa, kompostin toiminta yleensä piristyy. Kerralla tyhjennetään korkeintaan 1/3 tilavuudesta.

Liian märkä komposti jäähtyy

Pikakompostorin ilmanvaihtoa voi säätää tyhjennysluukun yläpuolisella säätökiekolla. Kun ilmanvaihtoa säädetään pienemmälle, pääsee kompostorin sisään vähemmän kylmää ulkoilmaa.

Kylmällä ilmalla sekoittaminen jähdyttää kompostoria. Siksi talvella riittää, että kompostia möyhittää kolmen, neljän viikon välein. Riittää, että sekoitetaan noin 40 sentin pintakerrosta.

Lähde: www.biolan.fi

Dreamstime

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Kou- Pajula
KIELI luista Puolisot

YÖK!

Auto

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Käytetään kokkailussa

Holma Reini

 Kuu- samo	 Hampaissa Nasta	 ASTIA Miehiä	 Prinsessa Saaristoa Kauppoja	 Tähdistöt Junalle huonot	 Lehti Lintu	 Vihejä Rento	 Raitinen Bryggare	 Golda	 PELI	 10 + 11	 Imat-ralla	 Esko & Aalto	 Pa-hoin-voiva	 Tola Erkit	 Kasvi Saksassa Athos	 Kova veto	 Val-tio	 Kiltteys F1-Jean	 Kor-keudet Elvis	 Vilja Hongat	 Talja Usassa	 Satkun maksaa	 Kukka - Aika vähän	 Elokuviissa	 Etelä-Suo-mea	 Tar-joiltu	 Heinä-tyttö	 ORM	 Loput Röp-päri	 Tehtaissa Kokoelmia -ukko Kauppoja	 Maa-laus	 Kir-ja	 Ken-guru maasta	 Pe-suun	 Lau-laja	 Kau-punki Ennen yötä Disco -	 30 20 10 3,14x2	 Kau-punki Ennen yötä Disco -

Ekologista lämpöä kotimaasta ja sen ilmasta

Jäspin ilma-vesi- tai maalämpöpumppu on energiatehokas ja ekologinen valinta kotisi lämmönlähteeksi. Tutustu luotettaviin kotimaisiin lämmitysratkaisuihin: jaspi.fi

JÄSPI®

Jäspi Tehowatti
Air Split

SYYS SYNKKÄ SAAPUVI, *vilutuksen* MUKANA TUOPI

**VAIHDA VANHA TAKKA
UUTEEN TULIKIVEN
TAKKAAN**

**- puramme vanhan pois
jopa maksutta!***

Tulikivi
Studio Oulu

**Rami Suorsa p. 0403 063 075.
Välirinne 9, Jääli.**

*Kampanja on voimassa 31.12.2025 saakka tehtyihin uusiin yli 5000€ normaalihintaisiin takkatilauksiin.

ELÄMÄSI HELPOIN

KEITTIÖREMONTTI

1920

HARJAVALLA OY

105 1920 2025

VASTUULLISTA TOIMINTAA

Keittiöremonteissa ja niiden sisällöissä on eroja. Puustellilta saat halutessasi yhden sopimuksen ratkaisun, joka sisältää kaiken suunnittelusta asennukseen mukaan lukien LVIS- ja pohjatyöt. Kaikki takuutyönä. Siksi sinä voit ottaa rennosti.

Keittiön lisäksi saat meiltä myös yksilölliset sekä yhteensopivat

**KOKO KODIN
KALUSTERATKAISUT!**

VARAA MAKSUTON SUUNNITTELUAIKA,
niin saat tietää unelmiesi keittiön kokonaishinnan töineen ja tarvikkeineen.

**Oulun Puustelli, Alasintie 10 B
p. 010 277 7325**

MA-PE 10-17 • LA 10-14

Puustelli
PARAS OSA KOTIA

TUTUSTU MYÖS **KEITTIÖGALLERIA.FI** - KEITTIÖGALLERIASSA NÄHTÄVILLÄ NYT JO YLI 1700 PUUSTELLIN ASIAKASKOHDETTA.